

Sborník textů konference

„Léčebná kúra pro české a moravské lázně“

Carlsbad Plaza, Karlovy Vary

5. října 2006

Konference o stavu a cílech českých a moravských lázní
v rámci projektu „Karlovarský týden 2006“, 2.–6. října 2006

Obsah sborníku:

Léčebná kúra pro české a moravské lázně – explikace	Vladimír Mertlík	3
Otevření konference	Ing. Rostislav Vondruška	4
Karlovarský kraj, nejlázeňštější region České republiky	JUDr. Josef Pavel	5
Bourání mýtů	Roman Vacho	6
Lázeňství jako daňový subjekt, lázeňství jako podnikání	Ing. Jiří Behenský	7
Pohledy na české a moravské lázně „en face et profile“	Ing. Hana Heyduková	8
Možnosti rozvoje českého lázeňství inspirované zahraničními zkušenostmi	MUDr. Milada Sárová	11
Lázeňství, důležitý prvek rozvoje cestovního ruchu v OL kraji	RNDr. Ivan Kosatík	13
Koncepce rozvoje lázeňství a wellness v JČ kraji	Alena Janků Miroslav Kotoun	15
Peníze nápad nepřinesou, nápad peníze ano!	JUDr. Pavel Telička	17
Reakce na vystoupení Pavla Teličky	Ing. Jiří Behenský	20
Klientský přístup v českém lázeňství	Mgr. Tomáš Zatloukal	21
České lázeňství v Evropské unii	Doc. Ing. Josef Zieleniec, CSc.	23
Shrnutí výsledků a závěrečná zpráva o konferenci	Vladimír Mertlík	25
Seznam přihlášených účastníků konference		26

Redakce Sborníku upozorňuje, že v zájmu autenticity jsou texty většinou přímým přepisem živých vystoupení s téměř nulovou korekturou a že některým příspěvkům byly pro přehlednost přidány názvy až redakcí Sborníku. Věříme, že autoři příspěvků naši snahu omluví a čtenáři pochopí.

**Garantem a nositelem ideje projektu Karlovarský týden 2006 včetně konference
„Léčebná kúra pro české a moravské lázně“ je
Česká centrála cestovního ruchu – CzechTourism
Organizátorem a produkcí konference „Léčebná kúra pro české a moravské lázně“ je
Agency Prague Cherry, spol. s r. o.**

VLADIMÍR MERTLÍK

Agency Prague Cherry

Explikace:

„LÉČEBNÁ KÚRA PRO ČESKÉ A MORAVSKÉ LÁZNĚ“

**Konference o stavu a cílech českých a moravských lázní
v rámci projektu „Karlovarský týden 2006“**

Stav lázní i vývoj jejich vývoj nás vedou k založení nové tradice, odborné konference „Léčebná kúra pro české a moravské lázně“ v rámci projektu „Karlovarský týden“. Konference si dala za cíl otevřít historicky první dialog mezi zástupci státu, krajských i městských samospráv a největšími provozovateli českých lázní na jedné straně a jejich partnery v evropských institucích na straně druhé.

Pro komplexní projekt má dnes Česká republika vypracovanou koncepci, prezentovanou v rámci filmového festivalu „Tourfilm“, organizovaného společností Avant Promotion, „Lázeňským festivalem Karlovy Vary“, neziskovou organizací České lázně v Evropě, o.p.s. a také v rámci konference „Léčebná kúra pro české a moravské lázně“, produkované Agency Prague Cherry, spol. s r.o.

V současnosti jednotlivé lázně vypracovávají rozvojové programy, a to zejména na zkvalitnění infrastruktury lázeňského prostředí, na podporu vědy a výzkumu, společných marketingových aktivit a zejména rozvoje lidských zdrojů. Lázeňství je v ekonomicky slabších regionech hnacím motorem rozvoje a zaměstnanosti. Dlouhodobě je optimálním prostředím pro regeneraci pracovní síly a zvyšování kvality života ve stárnoucím evropském prostoru. S postupným prodlužováním důchodové hranice přináší lázně svými preventivními účinky úspory na sociálních a zdravotních systémech, které jsou velkou diskusí pro 21. století.

Účastníky konference jsou zástupci provozovatelů a majitelů lázní, lázeňských hotelových komplexů, představitelé CzechTourism, krajsí hejtmani, starostové lázeňských míst a měst a zástupci MMR, tedy všichni, kterých se problémy českého lázeňství týkají a kteří mají povinnost problémy lázeňství řešit v popisu práce. Cílem konference je přenesení referovaných témat na evropskou půdu s komentářem prvního českého eurokomisaře Pavla Teličky, dnes významného odborníka na evropské fondy a jejich čerpání i českých europoslanců Josefa Zieleniece a Tomáše Zatloukala a snaha jmenované získat pro symbolickou pozici ambasadorů českých a moravských lázní v Evropě.

Slibujeme si od založení tradice projektu i budoucí spolupráce se zeměmi EU potvrzení cílů a snah o pověření České republiky jako garanta řešení problematiky evropského lázeňství a budoucí instalace instituce evropského lázeňství v naší zemi.

Témata konference:

- * **Současné problémy a budoucí cíle** – členové SLL a zástupci lázeňských hotelů
- * **Uzdravení lázeňských měst** – představitelé lázeňských měst a obcí
- * **České lázně v Evropě** – europoslanci Josef Zieleniec, Tomáš Zatloukal
- * **Finanční fondy EU** – Pavel Telička o hledání cesty ke zdrojům v oblasti turistiky a rozvoje regionů z budoucích rozpočtů SROP v letech 2007–2013

Rockefeller Hall – místo konání konference

Carlsbad Plaza – hotel konference

**ING. ROSTISLAV
VONDROUŠKA**

ředitel CzechTourism

Jsem velice rád, že vás mohu přivítat na prvním, či chcete-li nultém ročníku konference. Slibujeme si od ní do budoucna, že se stane pevnou součástí Karlovarského týdne a hlavně že napomůže českým lázním prosadit se na mezinárodním trhu, na mezinárodním kolbišti, což vůbec není jednoduché. Vracím se tím k oněm prezentacím, které jsme viděli během uplynulých tří dnů, protože Karlovarský týden probíhá vlastně již od pondělka. Viděli jsme zkušenosti z trhu Spojených států amerických, z trhu Mexika, Spojeného království Velké Británie a Irsku a ti z vás, kteří se zúčastnili, se mnou jistě budou souhlasit, že tito potenciální klienti jsou jednak nároční, jednak ví málo o tom, co české lázeňství nabízí. Běžné věci, které jsou pro charakter lázeňství a pro českého lázeňského klienta naprosto normální, se tak stávají mezikulturním můstkem, po kterém je potřeba k sobě přejít. Chtěl bych proto poděkovat pánům poslancům panu Zieleniecovi a Zatloukalovi, že si našli čas, a chtěl bych vyjádřit naději, že do budoucna zůstanou s námi v blízkém kontaktu. Příští rok bude 40. ročník Tourfilmu a byli bychom rádi, kdyby nejen Karlovarský týden, ale také konference byla na mezinárodní úrovni. Chtěli bychom předsunout prezentace a další kroky týkající se prezentace českého lázeňství přímo do srdce EU Bruselu nebo do lázeňských měst EU. Dovolte mi v tuto chvíli, abych popřál zdar konferenci a prohlásil ji za oficiálně zahájenou. Přeji vám hezký den. Děkuji.

JUDR. JOSEF PAVEL

hejtman
Karlovarského kraje

Vážení účastníci konference,
vážené dámy, vážení pánové,

dovolte mi, abych vás pozdravil jménem svým i jménem Karlovarského kraje, světového regionu lázeňství, a přivítal vás na konferenci Léčebná kúra pro české lázně. Není náhodou, že se konference odehrává zde, v nejzápadnějším regionu České republiky, proslulém neobyčejnou koncentrací lázeňských míst, v Karlových Varech, jež se staly díky horkým minerálním pramenům od dob založení Karlem IV. ve 14. století lázeňským centrem.

Po převratu roku 1989 dokázaly české lázně obhájit svůj význam a postavení na světovém trhu. Zastaralé budovy a zařízení byly rozsáhle zrekonstruovány a zmodernizovány. V dnešní době, kdy lázeňský sektor je velice konkurenční a kdy se mění situace na trhu s lázeňskými službami, je třeba adekvátně zareagovat, aby se české lázně nadále rozvíjely, a tak si upevnily a posílily svou pozici na trhu.

Lázeňská místa se rozkládají v malebných krajinných oblastech, přitažlivých urbanistickým pojetím a specifickou architekturou. Je třeba nalézt cestu jak harmonizovat historická dědictví lázeňských center a moderní životní styl pacientů. Podnícení dalšího rozvoje lázeňských měst spatřuji ve zkvalitnění infrastruktury lázeňského prostředí, v podpoře vědy a výzkumu, podpoře společných marketingových aktivit a v rozvoji lidských zdrojů.

Lázeňství je založeno na využívání přírodních léčivých zdrojů, jakými jsou mineralizované prameny, rašeliny, bahna, slatiny či vzácné plyny. Právě důraz na důsledné propojování nenahraditelných přírodních zdrojů s přírodním prostředím, dietou, odbouráním stresu, změnou životního rytmu a stylu a vysokými odbornými znalostmi lékařů – specialistů, je hlavní příčinou prokazatelných výsledků léčebných pobytů. Je tedy třeba dbát na jejich ochranu v zájmu zachování kvalitativních a kvantitativních vlastností.

Lázeňská péče je dnes mylně spojována jen s prevencí a relaxací. Lázeňství začíná být díky mohutnému rozvoji medicíny a neustálým objevům ve farmakologii vnímáno jako něco nepotřebného, něco spíše jako dovolená než léčba. Ale jestliže účinky lázeňství po staletí prokazují výsledky, tak i v dnešní době výzkumy potvrzují komplexní působení lázeňské léčby, kterou nemůže dostatečně nahradit ani medikace, ani hospitalizace, ani fyzioterapie samotná. Lázně nejsou v žádném případě pouhou dovolenou, jsou cíleným medicínským zákrokem a pobyt v nich umožňuje pacientům na delší období znatelně snížit množství užívaných léků a zvýšit kvalitu života. Věřím, že konference přispěje k nalezení nových myšlenek a nápadů, které zajistí českým lázním a lázeňským městům další rozkvet, udržení a posílení pozice na světovém trhu nejen cestovního ruchu, ale především na světovém trhu zdraví. Přiji všem zúčastněným příjemný pobyt v Karlových Varech, krajském městě „nejlázeňštějšího“ regionu České republiky.

ROMAN VACHO

*předseda krajské sekce
Národní federace hotelů
a restaurací ČR,
majitel Hotel & Restaurant
Consulting*

Dobré ráno, dámy a pánové, vážení hosté,

scházíme-li se dnes k tématu „Léčebná kúra pro české a moravské lázně“, je nutné říci, že v Grand-hotelu Pupp jsme tuto kúru začali před devíti lety a nemohu nevzpomenout, že po mém vystoupení před karlovarskými balneology z pozice manažera a odborníka na hotelový provoz, se mnou dva roky nikdo nemluvil. Řekl jsem tehdy, že lázeňství není o tom, začínat v pondělí v osm a končit v pátek v půl třetí. Řekl jsem jim, že klient v Karlových Varech chce své služby i o víkendu. Řekl jsem jim, že by se měli zamyslet na tím, co udělat v Karlových Varech s tradiční lázeňskou péčí. Že jsme to udělali my, my jsme zavinili, že se balneologická péče z tradičních balneologických provozů lázní – jedna, dva, tři, pět, šest – nevím kolik jich bylo, přesunula do sklepů, do tzv. pseudo-balneo-provozů, kde dokážeme i z chlórované vody klientům poskytovat léčebnou péči, o které si myslí, že je poskytována z přírodních zdrojů, které nám dává Bůh a Země. Špatný start léčebné kúry lázeňství v českých lázních.

Hovořili jsme o tom, že je potřeba se oprostít od toho, že základní věci pro pacienta, já raději používám termín klienta, je lázeňská péče a že kvalita stravy a v čem bydlí je úplně jedno. Že je potřeba se zamyslet na tím, zda opravdu ubytovací produkt lázní může být založen na tom, že jedete na jeden pokoj a nevíte s kým vlastně budete bydlet. Jestli to je úroveň současného chápání a pojmání služeb a lázeňství je klasická služba. Jestli v těchto krocích se dá dále toto lázeňství budovat a rozvíjet. Jak jsem řekl, dva roky se mnou řada lidí nemluvila, protože si myslím, že na věci je potřeba se začít takto dívat, a jestli chci něco léčit, tak je to potřeba právě z tohoto úhlu.

Tři zamyšlení... přivedl mne k nim Vladimír Mertlík, když na začátku mluvil o třech polohách cílů konference. Také pan hejtman mi připomněl potřebu zamyslet se nad mýty, kterým neustále podléháme.

Prvním z těch, které je potřeba odvrhnout... Všude píšeme, jak jsme světoznámí. Jsme ale opravdu tak světoznámí? Pan Vondruška by možná mohl vyprávět o tom, jak je jako turistická destinace Česká republika zcela neznámá. Studie ukázaly, jak nás vnímá Evropa a jak nás vnímá zámoří. To, že si nás pojí s Jugoslávií, tomu se usmějeme, to nám nevádí. Takže odpověď na první mýtus: jsme světoznámí? zní: Ne, nejsme. Světoznámá není ani česká balneologie. Zde je naše zásadní chyba! Měli bychom si říci: lázně jsou všude na světě, všude jsou spa! Dalším z mýtů je termín „spa wellness“. K tomu za chvíli. Jsou ale opravdu naše balneologie a služby, které poskytují naše lázeňské hotely a lázeňská zařízení, tak světoznámá? Jak chápe svět pojem balneologie? Udělali jsme opravdu všechno, abychom dali přednost tomuto našemu produktu před těmi pseudo-spa-lázněmi v Evropě, v Rakousku, ve světě, které se staví na zelené louce a důvodem je jenom čistě investorský zájem, prodat pokoj.

A mýtus druhý? Wellness rovná se spa? Myslím, že když se podíváte na zelené desky před sebou, tak tam najdete odpověď. Wellness není spa. Můžete mít spa & wellness hotel. To nevidím jako problém, ale do jaké míry lázeňství vyčleníme z toho, co se dneska odehrává v rámci řady hotelů v celé naší republice? Kolik hvězdiček dostane spa? Je čas začít říkat, že lázně a spa je něco zcela jiného než wellness. Je samozřejmé, že wellness je zase pouze a jenom marketing, otázka obchodu, část produktu, který může poskytovat jakýkoliv hotel. Výhoda wellness hotelu v lázeňském městě, pokud se nebude zabývat tradiční balneologií anebo léčebnými procesy, je v tom, že může část tohoto produktu použít pro „wellness hosta“. Ale pojďme si jasně říci, že wellness není spa!

Třetím mýtem, který nastínil Vladimír Mertlík ve svém úvodu, je shrnutí do otázky: Můžeme se spoléhat na veřejné zdroje? Myslím, že je to další z mýtů. Marketingový mix pro naše podniky musí být složen z mnoha věcí. V čem já cítím politikum respektive obecní zájem našich regionů, které se lázeňstvím zabývají, není v tom, aby nám politici dávali peníze, ale aby pro nás vytvořili podmínky.

Podmínky pro to, abychom mohli klasicky a normálně pracovat z toho obchodního pohledu, v jakém ho známe. Teď zasáhnu do něčeho, čemu možná ne zcela rozumím. V Karlových Varech řešíme problém domácího cestovního ruchu a domácího klienta. Je obecně známý veřejný nezájem, aby Karlovy Vary měly indikaci léčby na pohybová ústrojí. Teď se asi se mnou pustí rivalové do diskuse, protože řeknou: „Nechte si svoje zažívací problémy, indikace pro pohybová ústrojí máme my a vy nám seberete naše hosty“. Ale to je možná jeden z problémů, proč se Karlovy Vary potýkají s problémem domácího klienta, protože my... a v diskusích v uplynulých dnech mezi majiteli a hoteliéry našich zařízení se to ukázalo: „chceme domácího klienta, dokonce umíme vytvořit i ekonomické podmínky takové, abychom domácího klienta mohli mít, máme na to prostor v kapacitách našich ubytovacích zařízení, ale nemáme indikace, které nám úřednickým způsobem nejsou dány.

Tolik k zamyšlení na téma „Léčebná kúra pro české a moravské lázně“. A znovu, i když už to tady zaznělo: jsem rád, že vás mohu vidět v Karlových Varech a přeji vám krásný den.

ING. JIŘÍ BEHENSKÝ

*náměstek hejtmána
Karlovarského kraje
pro oblast kultury,
oblast památkové péče
a oblast cestovního ruchu*

Dobrý den, dámy a pánové. Dobrý den, páni evropští poslanci,

nekonzultoval jsem své vystoupení s panem hejtmánem a může se tedy stát, že se v některých věcech budeme opakovat. Ono to prostě vyplývá z podstaty problému. Rozvoj cestovního ruchu a lázeňství je prioritním směrem rozvoje Karlovarského kraje. My to máme ve svém základním programovém dokumentu, což je program rozvoje Karlovarského kraje a snažíme se ho postupně plnit. Vychází to ze skutečnosti, že Karlovarský kraj je kraj lázeňský, kraj lázeňského trojúhelníku a dalších lázní. Ty lázně zde nevznikly náhodou, ty vznikly proto, že tady máme přírodní léčivé zdroje. Dalo by se velice dlouho diskutovat o wellness a lázeňství, protože wellness, jak říkal předřečník, pan Vacho, to je marketingový produkt. To lze v podstatě dělat velice dobře v Praze, kde žádné léčivé zdroje nejsou. Ale v Karlových Varech je to trošku škoda. Pochopitelně, když je dům obsazený z 50 %, tak není o čem mluvit, to je přirozený důsledek. Já bych chtěl podtrhnout, že lázeňství má v Karlovarském kraji opravdu dlouholetou tradici, takže bychom si tuto tradici měli i nadále hýčkat a dále bychom s ní měli i marketingově zacházet, protože v Karlových Varech, jestli se nemýlím, je to minimálně 400 let, co zde existuje lázeňství. Františkovy Lázně a Mariánské Lázně, to je asi 200 let a Jáchymov 100 let. O tuto skutečnost je potřeba se opřít. Mě například navštívila firma z Rakouska, která říkala, že by tady u nás chtěla podnikat, že by tady založila nebo postavila nějaký lázeňský dům atd. a že by nám přinesla konečné pořádné know-how, protože to je velice stará firma, která byla založena někdy v roce 1954.

Byla řeč o lázeňských lékářích. Na jedné straně jsou léčivé zdroje, ale pokud bychom je neuměli správně používat, tak jsou v podstatě k ničemu. A právě používat tyto lázeňské zdroje umí lázeňští lékaři. Proto si myslím, že je to i určitá forma, včetně té literatury, kterou lázeňští lékaři za ta staletí vytvořili. Takže je to i určitá forma kulturního dědictví, které bychom si měli velice vážít a třeba i marketingově využít a velice opatrně s ní zacházet. Bylo řečeno, že bychom se měli zaměřit více na domácí klientelu. To má pochopitelně pořád v České republice veliký vztah k pojišťovně. Víte, že na jaře letošního roku probíhala poměrně složitá bitva o české lázeňství, protože z různých odborných komisí a dalších lékařských orgánů nebo organizací, vycházely podněty, aby prostředky z VZP a dalších pojišťoven na lázeňství byly omezeny. Protože ty prostředky jsou potřeba někde jinde. Že jsou jiné priority, třeba zvýšit platy lékařů, nákup více léků, tak to seberme lázním. Podařilo se tomu zabránit za cíle spolupráce právě třeba mezi Karlovarským krajem, Svazem lázní a dalšími.

Rád bych jen připomněl, že v podstatě z hlediska státního rozpočtu vychází lázeňství jednoznačně plusově. Na lázeňství plyne přes zdravotnictví zhruba 3 miliardy korun a daňová „výtěž“ z lázeňství, pokud se to sečte dohromady, je zhruba 4 miliardy korun, takže rušit tento daňový zdroj nemá logiku. Já bych chtěl tady vyjádřit určité osobní přesvědčení o tom, že lázeňství je léčebnou metodou, tudíž že má nárok na to, aby zůstalo v platbách pojišťovny jako ostatní léčebné metody. Byl jsem v několika lázních jako klient. Víím, že na mé kyčle mi Jáchymov pomohl jako nic jiného. Mám vnoučka, který si musel dvakrát denně stříkat sprej s poměrně složitými vedlejšími účinky. Po měsíčním pobytu v Lázních Kynžvart – a je to již více jak tři roky, již nikdy sprej nepotřeboval.

Chci tím říci, že účinnost lázeňské péče u jistých léčivých zdrojů je jednoznačná. Jde už jen o to, jak řekl pan hejtmán, dohodnout se, že i lázeňství dostane peníze, které potřebuje, a že nepůjdou všechny prostředky do „lékového“ a dalšího lékařství.

Chtěl své vystoupení uzavřít tím, že všechny politické strany ve svých programech slibují podporu podnikání. Podnikání v lázeňství je podnikání jako každé jiné. Dokažme tedy, že umíme podpořit podnikatele v lázeňství. Budou z toho mít užitek podnikatelé, budou z toho mít užitek zaměstnanci. Přinese to, kromě jiného, vyšší zaměstnanost. Budou z toho mít užitek i klienti. A konečně, bude z toho mít užitek i česká ekonomika. Děkuji vám za pozornost.

ING. HANA HEYDUKOVÁ

*generální ředitelka
Lázně Františkovy Lázně, a. s.,
předsedkyně Sdružení
léčebných lázní*

Dobrý den dámy a pánové,

pan kolega mne představil jako generální ředitelku Lázní Františkovy Lázně, což jsem, ale já bych dnes ráda vystoupila jako předsedkyně Sdružení léčebných lázní.

Všichni předřečníci hovořili o lázeňství z určitých pohledů, z určitých aspektů a je pravdou, že lázeňství v sobě shrnuje všechny tyto aspekty. Chtěla bych ukázat, kde všude v České republice jsou lázně. Použila jsem k tomu obrázek Sdružení lázeňských míst, abych doložila, že lázně nejsou jen léčebné lázně jako takové, ale že o lázeňství má zájem spousta dalších organizací, spousta dalších lidí, kteří lázeňství propagují, starají se o jeho rozvoj, takže když se podíváte na naši mapku, vidíte, že lázně, a to nejsou úplně všechny, jsou rozloženy po celém území České republiky. To je velmi důležitý moment, na který jsem chtěla upozornit, i když pochopitelně ta koncentrace v Karlovarském regionu je největší.

Na lázně v České republice je možné nahlížet z různých pohledů. Jsou jednak součástí zdravotního systému a poskytovateli léčebné péče, o čemž se až do letošního roku moc nehovořilo. Až na začátku roku ta diskuse začala být intenzivní. Dále. Lázeňská místa jsou nesmírně důležitý prvek cestovního ruchu, proto se také pan Vondruška v posledních letech touto činností ve svém úřadu zabývá velmi intenzivně a myslím, že právě díky tomu se v posledních letech české lázeňství v evropském či světovém povědomí jako propagovaná část cestovního ruchu začíná dostávat do povědomí. Myslím, že měl naprosto pravdu pan Vacho, když hovořil o tom, že možná si někdy jenom myslíme, jak jsme světoznámí. Je toho pořád dost málo, co o nás svět ví, a chci věřit, že se to v následujících letech zlepší. Závažným důvodem problémů českého lázeňství je chudoba jeho regionů. Když si uvědomíte, kde všude se nacházejí lázeňská města, zpravidla to nejsou průmyslové oblasti, kde by bylo bohaté zázemí. Vezmeme jenom karlovarský region. Když se dnes podíváte do jeho statistik, zjistíte, že je vlastně nejchudší.

Je určitý paradox sedět přitom v tomto krásném hotelu, ale je tomu tak. Všechna lázeňská zařízení a lázně, všechno bylo vytvořeno jenom z práce jednotlivých podnikatelských subjektů, případně místních samospráv a státní podpora v těchto regionech byla naprosto minimální.

Proto může dojít k paradoxu, že karlovarský region je nejchudší. Pochopitelně to má další aspekty v podobě šedé ekonomiky a dalších problémů. Všechny lázně vypadají hezky, a kdo přijede, si řekne, tady jsou všichni bohatí, sem nic nedáme. Posledním důkazem byla skutečnost, že do čtyř kvalitních projektů karlovarského regionu na dotace z EU k tématu lázeňství, jako téměř do jediného v České republice, nepřišla ani koruna. Nechceme nijak moc pomáhat a uvědomíme-li si, že dnes stát jedno pracovní místo v některých regionech dotuje jedním milionem korun, pak si troufám tvrdit, pokud by stát dal příspěvek na rozvoj lázeňství do soukromých společností v jakémkoli regionu v České republice

ve výši jednoho milionu korun na jedno pracovní místo, má ho dlouhodobě zajištěné a může si klidně dát podmínku, třeba uchování deseti dvaceti let a nemusí dávat daňové prázdniny.

Důležitým aspektem lázeňství je i prvek ochrany životního prostředí. Rozvoj přírodních léčivých zdrojů, jeho zákonné ochraňování, v jakém prostředí lázně musí působit, to je nesmírně důležitý prvek tvorby krajiny, ochrany krajiny, ochrany životního prostředí, ochrany lidí. Já si myslím, že i toto by mělo v budoucnosti daleko více zaznít než kdy jindy.

Chtěla bych se vrátit k hlavní myšlence Svazu léčebných lázní a to, že lázeňství je součástí zdravotního systému v České republice. Lázeňská péče je definována jako léčebně preventivní, která je poskytována osobám s poruchami zdraví, které mají vleklý průběh a potřebují zvláštní odbornou péči. Lázeňskými léčebnami jsou odborné léčebné ústavy, které využívají při poskytování léčebně preventivní péče především pří-

rodních léčivých zdrojů nebo klimatických podmínek. Těmi lázněmi se zabývá jak Zákon o zdraví, který je strašně starý, ale žádná vláda dosud neměla tu odvahu do něj zasáhnout, protože by změnil celý systém zdravotnictví, a lázněmi se zabývá i Zákon o veřejném zdravotním pojištění, takže léčebné lázeňství je vlastně součástí zdravotního systému v České republice. Lázně nejsou jen koupání nebo pitné kúry, je to komplex služeb, který je poskytován. Balneoterapie je nedílnou součástí tohoto oboru, tedy rehabilitační a fyzikální medicíny a je to definováno ve spoustě zákonů a ve spoustě nařízeních. To, co odlišuje lázně od většiny odborných léčebných ústavů, je nadstavba, o které tady hovořili i mí předřečníci. Lázně nejsou zařízeními čistě nemocničního typu tak, jak to tady bylo definováno, ale jsou to ubytovací zařízení dnes už na skutečně vysoké úrovni, kde jsou dietní systémy poskytované v rámci systému kritických bodů a hygienických opatření, z nichž o některých se nemocnicím nebo jiným odborným léčebným ústavům ani nezdá.

Přesto zůstávají problémy, jakými je například ono povinné indikační zaměření, zmíněné předřečníky. České lázeňství má dlouholetou tradici, táhnoucí se staletími, která je opřena o empirické zkušenosti, jaké účinky ty které přírodní léčivé zdroje mají na život a zdraví lidí. Z těchto zkušeností vycházely vlastně ty indikační seznamy, které potřebují změnit. Možná by v budoucnosti mohl být indikační seznam definován věcnými personálními a ostatními podmínkami, ale bez určování či diskvalifikace místa. Umím si představit, že přítomnost minerální vody určitého složení může být kdekoliv, ale ono má na organismus podobné účinky a nemusí to být pak jen někde na jihu Moravy nebo severu Čech, může to být na obou místech a klient si může vybrat, kde chce léčbu absolvovat. Dovolte pár čísel o podílu lázeňských lůžek na celkovém počtu lázeňských lůžek v České republice, který činí 25 000 lůžek. Mám na mysli lůžka, která mají smlouvy s pojišťovnami, dle kterých je kontrolována kvalita lázeňské péče.

Svaz léčebných lázní je profesní sdružení léčebných lázní, tedy poskytovatelů služeb, jejichž cílem je vytvářet podmínky pro rozvoj léčebného lázeňství a ochranu a racionální využití přírodních léčivých zdrojů. Svaz je členem Evropského svazu lázní, ve kterém má velmi silný hlas, zejména vzhledem k našim kvalitám, které jsou známy spíše v oblastech odborných než v oblastech laických. Evropský svaz lázní vydal takový glosář výrazů, který je dnes v němčině, angličtině, my jsme jej nechali přeložit jako Svaz léčebných lázní i do češtiny, takže věřím, že v nejbližších týdnech tento glosář vejde v co největší a nejširší povědomí. Tam jsou právě tyto pojmy jako spa, wellness, wellness & spa a já nevím, co všechno možného, definovány tak, abychom na evropské rovní mohli mluvit společnou řečí, protože je obrovský rozdíl mezi tím, když se řekne spa v České republice, trochu rozdíl v Německu, trochu v Rakousku, ale obrovský rozdíl, když přijedete do Portugalska, Španělska, Řecka. Už i Itálie má úplně jiné představy o lázeňství, o tom, co je to spa. Když přijeli sem k nám do českých lázní představitelé anglických sp, tak se nestačili divit, jak daleko tady jsme. Takže my jsme trošičku samozřejmě získali na sebevědomí, ale zase jsme si řekli, že to sebevědomí je sice pěkná věc, ale když na tom souběžně nepracuje, tak ani to sebevědomí nám není nic platné, protože by to mohlo sklouznout do úplně jiných dimenzí.

Vývoj situace v lázeňství v roce 2006. Tento rok považuji za jeden z klíčových a přelomových jak ve Svazu léčebných lázní, tak v českém lázeňství vůbec. Jednak jsme se museli koncem loňského roku všichni ve Svazu lázní a koneckonců všichni sympatizanti postavit do jednoho šiku a začít velmi intenzivně bojovat za to, aby české lázeňství si udrželo takovéto základní místo v životě České republiky, protože ten vývoj, který se koncem loňského roku, počátkem letošního, odehrával kolem indikačního seznamu byl příklad toho, jak velmi snadno lze takový politický záměr zneužít v odborných oblastech. Objevil se trend snížit náklady až na 50 %. Přitom na lázeňství je vynakládáno kolem 3 % rozpočtu všech zdravotních pojišťoven, tedy cca 3 miliardy.

Úspory měly být zajištěny dedukcí indikačního seznamu na úrovni 1,5 miliardy jen v rámci pojistných plánů zdravotních pojišťoven. Svaz léčebných lázní si vypracoval analýzu, jaký celonárodní dopad by měla tato úspora 1,5 miliardy v rámci zdravotního systému a zjistili jsme, že tato ušetřená jeden a půl miliarda v rámci zdravotního pojištění by měla za následek dodatečné výdaje na úrovni pěti až šesti miliard ve všech ostatních oblastech. Vezmeme si oblast sociální, tzn. nezaměstnanost v regionech, kde jiných příležitostí k zaměstnání zase tak moc není. Vezmeme si záležitost ztráty zaměstnání i dodavatelů lázeňských společností. Vezmeme si absenci lázeňských činností a rehabilitací na zdravotním stavu nemocných lidí, chronicky nemocných lidí v České republice.

Některé položky jsme v té chvíli ani neuměli vyčíslit a odhadovali je nižší. Mám na mysli například spotřebu léčiv u lidí bez lázeňské léčby. Ukázalo se, že touto v uvozovkách úsporou by stát jako celek přišel řádově ještě o jednu tolik, kolik je běžně vynakládáno na celé léčebné lázeňství, respektive na lázeňství z veřejných prostředků České republiky. Tento návrh přitom vzešel z vědecké rady České lékařské společnosti, a když jsme jednali jako odborníci za Svaz léčebných lázní s odborníky z vědecké rady, první, co jsme slyšeli, bylo: „Já o lázních vůbec nic nevím, já lázeňství vůbec neznám, nikdy jsem se tím nezabýval, ale mělo by se to takto snížit.“ Myslím si, že jsou naopak další nové oblasti, kde by lázeňství mohlo působit úspěšně, např. oblast onkologických onemocnění. Daleko více by se měla věnovat pozornost oblasti prevence zejména u dětí, kde vysílání do lázeňských zařízení je řešeno v metodice VZP na 15 stranách. Pan Behenský potvrdil praktickou zkušeností, jaký význam má toto léčení a např. vysílání k jakémukoli jinému odborníkovi do nemocnice řeší tato metodika na jeden a půl stránce. Z toho je vidět, jak zdravotní pojišťovny uvažují, kde šetří a kde vlastně ty prostředky tečou, dá se říci, téměř bez kontroly.

Chtěli jsme, aby v příštím roce alespoň tato 3 % zůstala zachována v rámci těch pojistných plánů a aby objem minimálních prostředků, které jdou na lázeňství, zůstal zachován.

Postavení českého lázeňství ve světě je odborníky vnímáno jako vysoce kvalitní a komplexní. My známe naše sousedy a ti se ve většině případů v oblasti lázeňství ubírají stejným směrem jako my. Je ale pravdou, že čím více se vzdalujete od střední Evropy, tím větší jsou rozdíly a tím větší překvapení potom u odborníků i u laiků nad tím, jak komplexní služby jsou poskytovány v českých lázních, jakým způsobem je možné využívat přírodní léčivé zdroje. Myslím si, že více marketingu v českém lázeňství by udělalo velké divy.

Co je pro nás výhodou? Mírné klima a mírné ceny. Dále české pohostinství, česká kuchyně, která se bohužel hodně málo využívá. Když někdo přijede z ciziny, tak očekává, že dostane u nás typicky českou kuchyni. V neposlední řadě pak obrovský prostor pro rozvoj v této oblasti. Jen některá témata jako spoty. Lázeňství a golf. Lázeňství a historické památky. Lázeňství a přírodní krásy České republiky. Nebojme se nabídnout české lázně nejenom jako jedno místo, ale cestu českými lázněmi. Když vidíte davy Japonců, kteří váží cestu do Evropy, pak cesta českými nebo evropskými lázeňskými místy už by určitě při dobrém marketingu někomu za to stála. Česká republika, jak už bylo ukázáno na počátku, je v rámci Evropy malá. V rámci severní polokoule hodně malá. V rámci světa úplně maličká. A proto se musíme hodně snažit, aby nás bylo alespoň nějakým způsobem vidět a já si myslím, že české lázeňství je takovou českou specialitou, že by to mělo být jedním z nosných témat turistického ruchu propagace marketingu České republiky ve světě. Na shledanou v českých lázních.

MUDR. MILADA
SÁROVÁ

ředitelka, lázeňská lékařka
Lázeňská klinika Hartá

Dobrý den, dámy a pánové,

dovolte mi, abych se s vámi podělila o některé zkušenosti ze zahraničních cest, které jsem absolvovala jako členka jedné Mezinárodní společnosti balneologické, které se nazývá I.S.M.H. – International Society of Medical Hydrology and Klimatology, vznikla v roce 1921 v Londýně a každé 4 roky pořádá světovou konferenci, jednak jako členka poradního sboru americké společnosti ISPA-Europe, organizující evropské konference pro americké klienty. V letošním roce jsem absolvovala mnoho cest – Baden-Baden, Londýn, Szeged, Levico Terme..., ale velice zajímavé byly dvě cesty do Japonska, kam mne japonská odnož Mezinárodní balneologické společnosti, v čele s prezidentem Agishim pozvala, abych vystoupila a promluvila o českém lázeňství.

Japonská balneologie jako všechny světové balneologie je vázána na přírodní léčivé zdroje, a právě japonská balneologie se odlišuje od naší četností horkých pramenů sopečného původu. Prameny jsou většinou až 100 stupňů teplé s velmi nízkým PH od 1 do 2, takže jsou to kyseliny, kde na 3114 místech vyvěrá 27 644 minerálních pramenů. Co se mi u Japonců líbí – všichni Japonci preventivně do těchto lázní jezdí, především rodiny s malými dětmi. Oni se koupou ve vodě, která je mnohem teplejší než my doporučujeme u nás pro staré lidi, tedy mezi 35 až 38 stupni. Oni se koupou ve vodě až 45° teplé, mnohdy lidé starší 80 let, protože Japonsko, jak víte, má problém také geriatrický. Bohužel nevyužívají tyto léčebné efekty dostatečně, využívají je především jako relaxaci, prevenci, wellness, krátké pobyty. Mají zájem o vývoj a výzkum nových cest k využití těchto přírodních zdrojů, proto před týdnem jsme měli v Grandhotelu Pupp přednášku pro profesora Agishiho s lékaři z Japonska. Oni chápou, že 3. tisíciletí je tisíciletí kvantové medicíny a že léčba bude energetická, proto podporují tzv. terapii lesem, ve které podporují dechové relaxační techniky, což my neděláme a hodně nám chybí klimatoterapie rozpracovaná do důsledku a prevence pro rodiny s dětmi. Na obrázku vidíte, jak asi vypadají ty přírodní zdroje. Jsou to opravdu sopky, které jsou ohraničené, kde je avizován zákaz vstupu, protože kdo by tam vstoupil, rozpustí se včetně kostí v teplotách 70° až 100°C. Již v mateřských školkách jsou všude na obrázcích tyto prameny vyvedeny, tak aby učitelky mohly děti v přírodě učit zvykat na teplou vodu.

Kvalitní kongres byl v Istanbulu, bylo tam 300 profesorů z 30 zemí, 35. světový kongres společnosti I.S.M.H., prezidentem kongresu byl Prof. Dr. Zeki Karagülle z Istanbulu s prezidentem společnosti panem Tamásem Benderem, MD z Maďarska. Jsou to dva, myslím si, v současné době hlavní reprezentanti evropské balneologie, spolupracují ještě s Prof. Dr. Christopherem Gutenbrunnerem z Německa. Jane Hall z Velké Británie upozornila hlavně na revmatická onemocnění s péčí o starší skupiny lidí. Je to problém celoevropský, populace stárne, pohybový aparát zlobí každého, je nedostatek vzdělaného zdravotního personálu. Ideální pobyt těchto chronicky nemocných pacientů je právě v lázeňském místě, takže to je na indikaci i u nás.

Dr. Christopher Gutenbrunner z Německa z Institutu balneologie z Hannoveru si velmi stěžoval na pokles ve financování výzkumu balneoterapie a klimatoterapie a bohužel přeorientace lázní z dlouhodobé třítydenní kúry většinou na turismus a wellness. Balneoterapie je působení přírodního léčivého zdroje v opakovaných modalitách tak, aby se zlepšil celkový chronobiologický stav toho člověka a jeho energetika, důležitá je opravdu doba aplikací, ideální je třítydenní. Proto je cílem, aby lázeňská léčba zůstala třítydenní, kratší totiž navede náznak zlepšení, ale každopádně neulaďí autonomní nervový systém, který je příčinou většiny potíží. Z toho zase narůstá využití lázeňské léčby, především v oblasti psychosomatických onemocnění. Asi 80 % našich klientů jsou psychosomatictí nemocní. Především po stresu vzniká ať astma, hypertenze, vředy atd., proto musí být minimálně tři týdny v lázních, já bych řekla i čtyři týdny v lázních, aby si přeorganizovali svůj systém života, aby se stresu zbavili, aby si naladili nový harmonogram do života po návratu z lázní. Za Turecko mluvil prezident Zeki Karagülle. Turecko je země, která má mnoho minerálních vod, bahen či peloidů a léčba stojí hlavně na thalasoterapii, léčbě přírodními zdroji u moře.

Všude prezentují českou zemi jako přírodní kliniku s bohatstvím přírodních léčivých zdrojů, jako zemi, kde co město, co zdroj, to nová indikace. Problém je správné využití. Je zoufalé, když do Karlových Varů přijede člověk, který je kontraindikovaný, s nemocným srdcem, hypertenzí. Ve chvíli zhoršeného počasí se horší i jeho stav. Je třeba, aby tito pacienti jezdili tam, kam mají jezdit, hlavně u těch psychosomatických onemocnění. Efekt v českých lázních může být fantastický, dokázala to balneologie po padesátých letech, kdy se na rozdíl od jiných evropských balneologií tak spojila s rehabilitací. Proto lázeňští lékaři, kterých je momentálně 370, ovládají jak balneologii, tak rehabilitaci a mají ohromnou zásobu potenciálu a zkušeností. Bohužel jejich věkový průměr je 58 let a obávám se, že za 5 let naše Česká republika může mít 22 odborných lékařů, jako tomu je v Turecku, protože všichni současní budou v penzi.

Cestou je vývoj, výzkum balneoterapie, nové léčebné metody, získávání nových lidských zdrojů, nejen lékařů, ale všech odborníků, především fyzioterapeutů. Nesmíme zapomenout na lázeňské masáže, protože to jsou ty dušičky, kteří pracují s klientem, kvůli kterým se lidé do lázní vrací. Nesmírně důležitá je prevence. Sama mám mnoho klientů, kterým je 90 let, nikdy nestonali a jsou to lidé, kteří za mnou 35 let do Karlových Varů jezdí vlastně jako přátelé, pijí karlovarskou vodu.

Proto se ptám i vás, jste v Karlových Varech, pijete karlovarskou vodu? Víte, jak chutná? Kdo z vás si udělal aspoň jednou v životě třítydenní kúru?

Myslím, že Česká republika vůbec nevyužívá těchto potenciálů našich přírodních léčivých zdrojů a znovu chci říct, protože jsem přesvědčena, že zdraví je program v mozku a mozek – to je nervový systém. My s docentem Kolískem děláme výzkum autonomního nervového systému a přenos na jednotlivá onemocnění. Myslím si, že kvalita hodnot nervového systému odpovídá tomu, jak jsme zdraví. Nabít tento nervový systém, to je jako nabíjení baterie, baterek, a pokud stojíte u vřídla, kde z té hloubky dvou kilometrů máte magmatickou energii, pohybovou energii, je tam ozón, všechny prvky na dýchání, na očištění a je tam také radioterapie, to jsou všechno kvanta, která nám dobíjejí ty „naše baterky“.

Jsem přesvědčena, že farmakoterapie bude dále na ústupu a balneoterapie má do budoucna velkou šanci v rozvoji. Děkuji vám za pozornost.

RNDR. IVAN KOSATÍK

hejtman
Olomouckého kraje

Lázeňství – důležitý prvek rozvoje cestovního ruchu v Olomouckém kraji

Vážení hosté,

cestovní ruch je významným ekonomickým, kulturním a společenským prvkem regionu, který ovlivňuje významně tvorbu hrubého domácího produktu a příjmy do místních rozpočtů, zvyšuje nezaměstnanost a přispívá k celkovému rozvoji regionu. Výhodná geografická poloha Olomouckého kraje, bohatství kulturních, technických i historických památek, folklorní tradice, přírodní atraktivita, kvalitní životní prostředí a především lázeňství jsou významným potenciálem pro rozvoj cestovního ruchu, neboť oblast lázeňství se podstatnou měrou podílí na zvýšení atraktivnosti i návštěvnosti Olomouckého kraje.

Turistické regiony střední Morava a Jeseníky patří počtem lázeňských míst, dlouhou tradicí a především rozmanitou nabídkou léčebných a relaxačních pobytů k nejvýznamnějším lázeňským destinacím v České republice. Z pohledu lázeňských kapacit i počtu návštěvníků v lázeňských zařízeních se řadí Olomoucký kraj v rámci České republiky na 2. místo za Karlovarský kraj. Lázeňství Olomouckého kraje se vyznačuje také nadprůměrným počtem přenocování lázeňských hostů, což se příznivě promítá i do průměrné délky pobytu návštěvníků v kraji. Návštěvníci stráví v Olomouckém kraji v průměru 5,4 dne, což je výrazně nad průměrem ČR (4,3 dny). Léčivá síla v podobě přírodních pramenů nejrůznějšího složení, čisté, převážně horské ovzduší, klid a malebnost lázeňských míst přitahují každoročně tisíce návštěvníků. Léčí si zde dýchací cesty, pohybové ústrojí, nemoci srdce, ale například i kožní choroby, poruchy metabolismu a štítné žlázy. Přijíždějí i za aktivním odpočinkem, který je spojený s celkovou regenerací a relaxací organismu. V Olomouckém kraji se nachází 6 lázeňských center s následující kapacitou a indikací:

Priessnitzovy léčebné lázně Jeseník – vzhledem k mimořádně příznivým klimatickým podmínkám, jsou lázně velmi vhodné pro léčení horních a dolních cest dýchacích, potíží krevního oběhu, nervové soustavy a vegetativního nervstva. To umožňuje léčit pacienty v kterémkoliv ročním období. Kapacita lázní je 800 lůžek.

Lázně Teplice nad Bečvou – léčí se zde nemoci srdce, cév a pohybového aparátu. Využívají se především zdroje přírodní minerální vody s vysokým obsahem oxidu uhličitého, který blahodárně působí na celý organismus a napomáhá jeho regeneraci. Lázeňským hostům je v klidném prostředí k dispozici rozsáhlý park a mají možnost navštívit Zbrašovské aragonitové jeskyně nebo Hranickou propast. Kapacita lázní je 717 lůžek.

Lázně Velké Losiny – patří k nejstarším moravským lázním. Lázeňská léčba využívá účinku přírodní sír-
né termální vody. Léčí se tu pacienti s nemocemi dý-
chacího a pohybového ústrojí a s neurologickými po-
tížemi. Součástí areálu je i venkovní veřejné
koupaliště. Kapacita lázní je 271 lůžek.

Lázně Dolní Lipová – klimatické lázně využívající
k léčebným účelům zdejší vlhké podnebí s teplotní-
mi rozdíly. Léčí se zde pacienti s obezitou, kožními
chorobami, ekzémy i diabetes. Mimo léčebné proce-
dury nabízí i relaxační a rekondační pobyty. Kapacita
lázní je 250 lůžek.

Lázně Slatinice – základem léčby jsou sirovodíkové
koupele o teplotě 35 – 38 stupňů vhodné pro léčbu
chronických nemocí pohybového ústrojí. Přírodní
léčba je doplněna dalšími léčebnými procedurami
a relaxačními programy. Součástí areálu je krytý ba-
zén s přírodní minerální vodou, letní koupaliště, fit-
ness centrum, tělocvična, půjčovna kol atd. Kapacita
lázní je 203 lůžek.

Lázně Bludov – státní léčebné lázně leží 6 km od
Šumperka a zdejší teplé prameny využívali již v 16.
století pánové ze Žerotína. V roce 1926 byl proveden
rozběr vody a ta byla následně označena za příro-
dní, minerální, termální a léčivou. Dnes se zde u dětí
léčí záněty ledvin, močových cest, dýchacích potíží
a obezita, dospělí pacienti zde mohou upravit svoji
váhu nebo využít suchých uhličitých koupelí. Kapa-
cita lázní je 171 lůžek.

Mimo tato významná lázeňská místa jsou v kraji i menší zařízení lázeňského typu, která však nejsou zařazena do kategorie lázní léčebných s lázeňským dozorem. Jedná se o lázně Bochoř v blízkosti Přerova, jejichž léčebné procedury mají pozitivní výsledky u nemocí pohybového ústrojí a revmatického onemocnění a lázně Skalka nedaleko Prostějova s příznivým účinkem pramenů na choroby revmatického charakteru, cukrovku, vodnatelnost, tvrdnutí jater, poruchy trávení apod. V kraji je i několik léčebných zařízení. Z výše uvedeného lze konstatovat, že v Olomouckém kraji je velmi vysoký potenciál lázeňského cestovního ruchu, který se snažíme využívat i podporovat. Cestovní ruch v Olomouckém kraji patří k prioritním oblastem, které se zavázala Rada Olomouckého kraje ve svém programovém prohlášení podporovat a rozvoj lázeňství je jeho důležitou součástí. S lázeňskými subjekty úzce spolupracujeme při prezentaci kraje v České republice i v zahraničí. Prezentace lázeňských center je nedílnou součástí propagačních materiálů kraje a lázeňská centra jsou aktivně zapojena i do slevové karty Olomouc region Card, která umožňuje vstupy zdarma (hrady, zámky, muzea, Zoo, botanická zahrada apod.) či zajímavé slevy v restauracích, lázních, koupalištích, sportovištích nebo při ubytování (hotely, penziony, kempy, horské chaty).

Dovolte mi na závěr, abych vás co nejsrdečněji pozval do lázní našeho kraje a popřál vám příjemný pobyt spojený s relaxací a utužením zdraví.

MIROSLAV KOTOUN

BBS, KP projekt s. r. o.

ALENA JANKŮ

Odbor kultury, památkové
péče a cestovního ruchu
KÚ Jihočeského kraje

Koncepce rozvoje lázeňství a wellness v Jihočeském kraji

Cíle a důvody zpracování koncepce

Lázeňství a wellness stejně jako celá zdravotní turistika představuje v podmínkách Jihočeského kraje oblast ekonomiky, která skýtá přirozené předpoklady a rezervy pro další rozvoj. Jihočeský kraj v rámci Programu rozvoje územního obvodu Jihočeského kraje usiluje o rozvoj lázeňství, cestovního ruchu a wellness, a proto (rovněž v intencích své strategie rozvoje cestovního ruchu, která nahlíží na zdravotní turistiku jako na samostatnou formu dlouhodobě udržitelného cestovního ruchu), v loňském roce vyhlásil výběrové řízení na zpracování Koncepce rozvoje lázeňství a wellness v Jihočeském kraji. Koncepce byla poté v období září 2005 – březen 2006 zpracována firmou KP projekt s.r.o. za zohlednění následujících cílů:

- * Koncepce se stane materiálem prezentujícím společnou vizi včetně priorit, cílů a opatření pro další rozvoj lázeňství a wellness v podmínkách Jihočeského kraje
- * Koncepce se stane materiálem sloužícím jako výchozí podklad pro identifikaci a hodnocení záměrů rozvoje v oblasti lázeňství a wellness a současně pro tvorbu vhodných nástrojů na podporu této oblasti
- * Koncepce se stane podpůrným dokumentem pro aktualizaci Programu rozvoje územního obvodu Jihočeského kraje a Strategie rozvoje cestovního ruchu v Jihočeském kraji a též pro zpracování dokumentů upravujících podmínky čerpání dotací ze SF v programovacím období 2007–2013.
- * Jako veřejný dokument bude koncepce sloužit jihočeským městům, obcím, mikroregionům, podnikatelským i veřejným subjektům, místní, regionální a státní správě jako základní dokument pro podporu záměrů a aktivit v oblasti lázeňství a wellness.
- * Koncepce vychází z výše uvedených skutečností a současně reaguje na konkrétní záměry rozvoje či obnovy lázeňských a wellness kapacit a služeb v jihočeském regionu, které v současné době nabývají konkrétních rozměrů v podobě projektů v různém stadiu přípravy nebo realizace.

Struktura a popis jednotlivých částí koncepce

Koncepce je členěna do 4 základních částí a obsahuje dvě přílohy:

Úvodní informace a základní údaje, popis cílů a obsažených informací,

Analytická část koncepce a popis stávající infrastruktury a služeb v oblasti lázeňství a wellness na území Jihočeského kraje,

SWOT analýza řešené oblasti,

Návrhová (strategická) část koncepce spolu s vizí dalšího rozvoje (priority, cíle a opatření pro další rozvoj (priority, cíle a opatření pro další rozvoj)

Příloha č. 1: Přehled projektových záměrů rozvoje lázeňských a wellness kapacit v JČK

Příloha č. 2: Slovníček pojmů

Úvodní část koncepce vymezuje pojmy z oblasti lázeňství a wellness, zabývá se souvislostí koncepce s cíli státní a regionální politiky, zmiňuje legislativní rámec lázeňství a organizace a instituce působící v oblasti lázeňství a wellness. Nechybí ani základní popis historie a významu lázeňské péče, struktury evropského lázeňství, organizací působících v evropském lázeňství a konečně vývojových trendů evropského lázeňství a wellness.

Analytická část se pak zabývá lázeňstvím a wellness na úrovni České republiky. Od systému veřejného zdravotnictví přes popis lázeňských míst a lázeňské infrastruktury, lidské zdroje v českém lázeňství a lázeňskou zdravotní péči pokračuje k podrobné charakteristice lázeňství a wellness v Jihočeském kraji. Zmiňuje jihočeská lázeňská místa, jimi využívané přírodní léčivé zdroje včetně indikací, dále popisuje infrastrukturu lázeňských míst, oblast řízení provozu a financování, lidských zdrojů v jihočeském lázeňství. Samostatnou kapitolou pak tvoří klientela jihočeského lázeňství a oblast marketingu a PR v jihočeském lázeňství a wellness.

Následuje SWOT analýza, která představuje základní vstup pro strategii dalšího rozvoje vytyčující hlavní priority. První prioritou je rozvoj lázeňských a wellness kapacit v regionu – jedná se o rozvoj již stávajících lázeňských a wellness kapacit na území Jihočeského kraje a o vytváření podmínek pro vznik a rozvoj nových lázeňských a wellness kapacit na území Jihočeského kraje. V současnosti jsou v Jihočeském kraji 3 lázeňská místa (Třeboň, Bechyně, a Vráž u Písku) a 5 lázeňských zařízení. Všechna stávající lázeňská zařízení realizují nebo plánují realizovat investice do dalšího rozvoje infrastruktury, především pak do wellness kapacit. Zároveň začíná v jihočeském regionu příprava na vznik dalších samostatných wellness zařízení, resp. některá již fungují. Existuje rovněž řada projektových záměrů budování nových lázeňských kapacit (Lavana – lázeňský komplex a kolonáda, obec Domanín u Třeboně) nebo wellness zařízení, která by se mohla v budoucnu stát součástí samostatných lázeňských komplexů (např. Relaxační a regenerační centrum v Hluboké nad Vltavou, wellness komplex v Buquojské rezidenci v Nových Hradech, léčebné centrum sv. Markéty v Prachaticích, wellness hotely Nový Svět a U Schwarzenberga v Třeboni, wellness centrum v bývalých lázních Čelkovice v Táboře). I řada dalších municipalit či podnikatelských subjektů projevila v rámci regionálního šetření zájem

podílet se na rozvoji této oblasti, především pak wellness infrastruktury a služeb.

Druhá priorita strategické části označuje lidské zdroje jako základ dalšího rozvoje lázeňství a wellness v regionu. V tomto směru je potřeba především systematicky zlepšovat kvality lidských zdrojů v lázeňských a wellness provozech a službách v Jihočeském kraji – např. zajistit odpovídající podmínky pro celoživotní odborné a jazykové vzdělávání zaměstnanců.

Třetí prioritou je oblast zahrnující produkty a služby, marketing a public relations v lázeňství a wellness v Jihočeském kraji. Cílem je vytvářet společný image regionu v oblasti lázeňství a wellness a rozvíjet vzájemnou širokospektrální spolupráci a v návaznosti na to zvýšit příjmy z lázeňství a wellness prostřednictvím realizace opatření vedoucích ke zvyšování návštěvnosti a prodlužování doby pobytu návštěvníků.

Zahájení Karlovarského týdne otevřela tisková konference, kde byli novináři seznámeni s programem a cíli projektu. Zleva Vladimír Mertlík, výkonný ředitel konference „Léčebná kúra pro české a moravské lázně“, Pavel Klicpera, vedoucí PR CzechTourism, PhDr. Josef Schütz, ředitel mezinárodního festivalu Tourfilm, Ing. Rostislav Vondruška, generální ředitel CzechTourism, Monika Makkiehová, DiS, náměstkyně primátora města Karlovy Vary, JUDr. Josef Pavel, hejtmán Karlovarského kraje a Jaroslav Dolina, ředitel Lázeňského festivalu Karlovy Vary.

K naplnění uvedených cílů by měla směřovat jednotlivá opatření, která Koncepcí podrobně definuje včetně předpokládaných časových horizontů pro realizaci jednotlivých aktivit (harmonogram realizace byl stanoven v návaznosti na programovací období Evropské unie 2007 – 2013). Implementace těchto opatření by měla být založena na širokém konsensu všech aktérů pohybujících se v oblasti podpory a rozvoje lázeňství a wellness a v oblasti podpory cestovního ruchu Jihočeského kraje. Jedná se zejména o představitele jednotlivých lázeňských a wellness zařízení v regionu, místní a regionální samosprávy, svazky obcí, podnikatelské subjekty, profesní sdružení, zástupce školských institucí, rozvojových agentur apod. Garantem spolupráce v této oblasti by se měl do budoucna stát Jihočeský kraj. Jeho úloha bude spočívat především v oblasti finanční a propagační podpory rozvoje lázeňství a wellness v regionu (grantové programy, spolufinancování rozvojových projektů, společná propagace apod.). Celé znění Koncepcí rozvoje lázeňství a wellness v Jihočeském kraji je k dispozici na stránkách Jihočeského kraje www.kraj-jihocesky.cz.

JUDR. PAVEL TELIČKA

ředitel bruselské kanceláře
BXL Consulting s. r. o.

Dobré ráno, dámy a pánové, vážení poslanci,

Já bych rád poděkoval panu Vondruškovi za pozvání na tuto konferenci. Musím říct, že pozvání velmi příjemné, protože jsem byl a nebudu říkat pacientem, ale klientem nedaleko vzdálených lázní Jáchymov, kde mě dávali do pořádku. Když mě pan ministr Zieleniec svými úkoly zavalil a nemohl jsem pak na rehabilitaci pravidelnou, tak jsem to musel dohnat v lázních. Takže určitě zpytuje svědomí, že mě mohl mít na svědomí.

Dámy a pánové, bylo řečeno mnoho odborníky, já si netroufnu tady po odborné stránce jakkoliv doplňovat a už vůbec ne polemizovat s tím, co již bylo řečené. Nicméně myslím si, že řadou těch příspěvků se prolíná jedna věc. Máte produkt, máte něco, co je velmi kvalitní, o čemž někdo říká, že je celosvětově známé, někdo říká, že nikoliv, nicméně shoda byla v tom, že máte co nabídnout. Zároveň se potýkáte s určitými těžkostmi, úskalími, ostatně tak jako každý de facto business man. Jinými slovy, vy máte produkt, určitou službu, kterou nabízíte, a bude se vám dařit do značné míry tak, jak budou vytvořeny podmínky, ale také jak budete vy podnikat, budete schopni umísťovat ten svůj produkt na trh. Jak ho budete marketingovat, jak ho budete dále rozvíjet, jak budete do něj investovat, jak budete investovat do infrastruktury, do vzdělání lidí. Před chvílí jsme slyšeli, že svým způsobem demokratický vývoj nezasahuje jen Českou republiku jako celek, ale i české lázeňství. Musím říci, že i sám jsem měl toto možnost poznat, tzn. potýkáte se s určitými problémy jako každý businessman a znamená to samozřejmě investovat a někomu se bude dařit lépe, někomu hůře. Logické rovněž je, že budete očekávat od určitých státních institucí podporu a já si myslím, že je sympatické, že Centrála cestovního ruchu přišla s touto konferencí, a jak jsem pochopil v úvodu, neměla byt to být jediná vlašťovka, která přelétne, ale vidím velmi jistou koncepci, což já považuji za pozitivní, protože v minulosti jsem vystoupil na X akcích, které byly takovým jednorázovým výstřelem, dobře se prodaly, dobře se zpropagovaly, někdo si udělal, tak říkajíc fajfku a dál z toho nic nebylo.

Já si myslím, že toto bude muset být dlouhodobější strategie, dlouhodobější úsilí. Netroufnu si hovořit o lidských zdrojích, netroufnu si hovořit o dalších aspektech vašeho podnikání, vaší činnosti, vaší práce, ale troufnu si říct jako člověk, který několik let, alespoň toho času, žije v zahraničí, právě k otázce marketingu. Domnívám se, že řada těch příspěvků potvrdila, že povědomí je značné a je vysoce pozitivní mezi odbornou veřejností, mezi vašimi partnery, mezi vašimi protějšky a dejme tomu mezi subjekty, které skutečně v oboru podnikají nebo jsou zainteresované. Nicméně pokud bych měl vzít Brusel v Belgii, měl bych vzít Belgičany, se kterými člověk tu a tam samozřejmě hovoří, ale nejsemom je, kdybych měl možnost... a zcela záměrně jsem před cestou do Karlových Varů udělal takových pár rozhovorů, čistě jen, co ten trh přinesl, dalo mi to tak čtyři pět otázek. Ani jeden z nich neměl povědomí a můžeme samozřejmě říci, že sám dotčený by měl mít sám lepší povědomí o České republice a to, co nabízí, ale ani jeden z nich neřekl: „Ano, české lázeňství je pojem, ano, to my známe.“ Ano, tady tedy je jednoznačně deficit, a proto, když jsem byl osloven panem Mertlíkem, abych zde vystoupil a odpověděl na otázku, která každého nebo většinu z vás zajímá, tzn. financování strukturálními fondy a podobně, tak jsem se bránil tomu tématu, pan Mertlík to potvrdil, protože bych to nezužoval. Jedno je záležitost čistě finančních prostředků, ty jsou nesporně důležité. Jsou důležité jak z těch veřejných zdrojů, ale samozřejmě také finanční prostředky vaše, které vy budete coby businessmani, bussinessmanky investovat. Chtěl jsem mluvit právě i o otázce marketingu a myslím si, že tady je deficit a tady si myslím, že některé vaše, promiňte, nášky či výtky na adresu dejme tomu státních institucí, regionální apod., nemusí být oprávněné ve všech aspektech, jak tady zazněly. Myslím, že to téma není jen pro Centrálu cestovního ruchu, ale je to téma celkového marketingu této země, marketingu toho, co on nabízí, co nabízí v regionech a samozřejmě to co nabízí české lázeňství.

Myslím, že si problém zaslouží koncepci, která je nad rámec této instituce. Nicméně dovolte mi dotknout se i otázky, dejme tomu, financování, možností, příležitostí, které přináší naše členství v Evropské unii. Začal bych jednou obecnou poznámkou. Evropská unie i pro ty z nás, kteří dost integraci věří a kteří se jí delší dobu zabývají, tak určitě není rájem na zemi. Není to něco, kam přijdete, natáhnete ruku, na té ruce se vám něco objeví a vy prostě vyrazíte zpátky a můžete s tím, co se vám podařilo získat, nějakým způsobem operovat. Ne, je to uskupení, které je sice velmi solidární, ale které je velmi konkurenční, které je taky velmi pečlivé a pozorné, třeba k různým chybám v minulosti v zacházení s prostředky. Můžeme mít k EU řadu výtek na byrokracii, nejjednodušší je samozřejmě nadávat na tu bruselskou byrokracii, protože ta se natolik nemůže bránit, samozřejmě většina politiků na to nadává a není schopna se postavit některým problémům vlastní zodpovědností. Jsou tady jisté cesty politiky, které vynakládají úsilí, vynakládají prostředky, ale ty peníze prostě nejsou zadarmo. Nejsou však zadarmo na úrovni EU a nejsou zadarmo ani na úrovni české. To znamená, i tady de facto jde o určité podnikání, o samotný záměr, o jistou strategii, o vyvinutí úsilí, které znamená ve zpracování projektů, ale samozřejmě i ovlivnění, do jisté míry nazírání na tuto danou oblast a případně prosazování, řekněme prolobování vašich zájmů. To ovšem nezačíná, jak se za chvíli zmíním, v momentě, kdy máte zpracovaný návrh, a já se to pokusím za chvíli zdokumentovat. Konkrétně nebo konkrétněji víte z veřejných sdělovacích prostředků, že podařilo se nakonec dospět k dohodě o tak-

zvané finanční perspektivě Evropské unie na období 2007 až 2013. Samozřejmě politici se museli trochu vyřádit v médiích, jeden musel povytýkat druhému, jestli mohlo být více nebo méně jak se vyjednávalo, někdo vyjednával dobře, někdo špatně. To je samozřejmě kolorit, který si musíme v České republice projít, ale skutečností je, když se podíváme na prostředky vyčleněné na, řekněme, rozvoje regionů, rozvoj postižených, zaostávajících regionů a na otázky soudržnosti, otázky rozvoje venkova, tak to jsou finanční prostředky, které jsou značné a možná by stálo říci, že ve skutečnosti alokace pro Českou republiku na tu finanční perspektivu další dvě třetiny celé Evropské unie vůbec. Když se podíváme na finanční prostředky na hlavu, tak je to alokace v Evropské unii vůbec nejvyšší. Když půjdeme ke konkrétním číslům a ona zazněla v médiích, tak Česká republika by mohla, tedy podle dojednaného odhadu, získat z unijního rozpočtu čistého, po pomyslném odečtení toho, co zaplatíme do rozpočtu Evropské unie, příjem ve výši až devadesáti tří miliard ročně, a to převážně na rozvoj chudších regionů a na zemědělství.

Podstatný je trojnásobný nárůst oproti současnému stavu. Je to 3x více než dosud a připomínám, i když v tom směru bylo hodně politika, že čerpání v tom uplynulém období, to znamená v té druhé polovině minulé finanční perspektivy, nebylo jednoduché. Máte možnost, ať už je realita jakákoli, ale v každém případě čerpání není jednoduché a vidíme, že budeme mít minimálně, a to nechci spekulovat „budou vyčerpané, nebudou, kdo má více pravdu, kdo méně“, ale máme těžkosti v této chvíli s čerpáním těchto finančních prostředků a budou zhruba trojnásobné. Ta absolutní část je zhruba 23,7 desetin miliard euro na další období, což zhruba podle současného kurzu bude činit zhruba 685 miliard a co je možná ještě zajímavější číslo, že v přepočtu na obyvatele je to 330 euro ročně, 9570 Kč. To jsou prostě významné finanční prostředky, s kterými budeme moci nakládat, přičemž omezení je tady jedno, je tady strop pro čerpání ve výši 3,43 setin našeho HDP. A zase to je částka, myslím si, obrovská, když se podíváme na některé výdaje do různých sektorů z našeho rozpočtu. Abychom mohli ty finanční prostředky využívat, tak jsou koncipovány takzvané operační programy, právě v tuto chvíli tato práce, aspoň pevně věřím, probíhá a do značné míry by měla finišovat. Já vás nechci zatěžovat detaily a vyjmenovávat jednotlivé operační programy, ale než se dostanu k tomu, který vás možná nejvíce zajímá, tak já zdůrazňuji jednu věc, že ne nutně to znamená, že české lázeňství a lázeňská města mohou či musí čerpat právě z toho programu, který zmíním. Když se podíváme na otázky třeba infrastruktury, operační program doprava, operační program životní prostředí, který tady byl zmíněný, tak samozřejmě jsou to projekty, které budou-li správně zaměřené, budou-li strategicky koncipované, pokud se budou dívat do budoucnosti, tak by měly přinést určitý vedlejší efekt i českému lázeňství.

Já myslím, že není třeba zdůrazňovat v některých oblastech, některých regionech, jaký problém je dopravní infrastruktura. Jaký problém je nejenom pro zahraničního klienta, ale i českého se třeba do některých míst dostávat. A to jsou samozřejmě věci, které při umném vynakládání těchto finančních prostředků se mohou vrátit a mohou se samozřejmě pozitivně odrazit právě i ve prospěch českého lázeňství. Co je, myslím, asi pro vás nejpodstatnější, tak jsou to regionální operační programy. Vlastně před několika dny Ministerstvo pro místní rozvoj 27. září rozhodlo o přesunu původně navržené podpory pro infrastrukturu cestovního ruchu z integrovaného operačního programu, to znamená z toho celkového, společného, abych to tak vyjádřil, do regionálních operačních programů, což si myslím je posun v zásadě velmi pozitivní, protože si myslím, že regiony v tomto směru jsou lépe vybavené ve všech dimenzích se těmito otázkami zabývat a rozhodovat a co je možná rovněž podstatné, že došlo

zároveň k navýšení podílů regionálních operačních programů z 13,25 setin procenta na 18 procent.

Což zase je nárůst celkem signifikantní, to znamená prostředky, kde má klíčové slovo region a kde se jedná o program, kde je zahrnut i rozvoj cestovního ruchu, což znamená pod tuto šablonku zahrnujeme i lázeňství. Vzhledem k těmto změnám předpokládám, že dojde k úpravě finančních alokací pro infrastrukturu cestovního ruchu v jednotlivých regionálních operačních programech a možná pro vás informace nikoliv nezajímavá, že do 31. října tohoto roku bude provedena aktualizace jednotlivých regionálních operačních programů a tyto budou následně schváleny vládou. A to si myslím, že je možná klíčový moment pro vás k registraci, protože by byla mylná představa se domnívat, že pro vás celá tato záležitost začíná v momentě, kdy existuje nějaký operační program, ten byl schválen jak u nás, tak pak následně Evropskou komisí, bude tam něco zařazené, bude tam určitá částka a vy se v ten moment začnete připravovat. Nikoliv. A to už souvisí s určitou strategií, to souvisí se strategií lázeňství jako celku, troufnu si říci, lázeňství v tom kterém regionu, ale i té vaší konkrétní společnosti. Protože, pokud se teoreticky neobjeví lázeňství právě v té infrastruktuře cestovního ruchu vůbec nebo tam bude částka minimální, tak si prostě na tyto finanční prostředky v příští finanční perspektivě nespáhnete. To znamená, že tam prakticky není možná žádná revize. Takže já bych řekl, že právě už po určité období jste jedním z možných žadatelů, jste partnerem, jste subjektem či subjekty, které by měly přistupovat v kontakt. Já jsem pevně přesvědčený a myslím si, že to pro tu regionální samosprávu platí více než pro tu centrální, že ten input uvítá. Ono skutečně není jednoduché, ani pro tyto instituce, tyto programy pro ně samotné zpracovávat. To není něco, co jste v minulosti dělali, ostatně dokonce i chvíli jsme se bránili, protože centrální plánování máme za sebou, tak proč bychom některé věci měli plánovat a faktem je, že samozřejmě to je klíč k dalšímu otevírání dveří.

Já bych velmi doporučoval, abyste této otázce již dnes věnovali značnou pozornost, pokud vás zajímá, jak toho času vypadají regionální operační programy, tak mohu říci, že jsou k dispozici na internetu www.strukturalni-fondy.cz/regionalni-op, pokud jste nezaregistrovali, dá se tam přes google či u nás přes yahoo dostat. Doporučuji sledovat případné úpravy. Samotné projednávání přináší změny a je třeba nutně vzít v úvahu, že je nutné projednávání a schválení Evropskou komisí. Při čemž do konce ledna příštího roku, do konce ledna 2007 budou k dispozici takzvaná implementační schémata pro regionální operační programy, kde v zásadě bude jasné, kdo může žádat, jaká je minimální respektive maximální výše podpory, ukazatele, které musí projekt naplňovat a podobně.

Takže já si myslím, že z těch velmi kusých informací vyplývá, že se nacházíte v klíčovém období. Toto je to období, kdy byste měli tady s panem náměstkem na Karlovarsku komunikovat, řešit, diskutovat a obdobně v dalších regionech. Toto je tedy klíčové období, kdy ale nemůžete jít na magistrát „tak já bych tedy ty finanční prostředky opravdu jako chtěl“. Samozřejmě každý tento orgán bude rozhodovat, bude vážit a ty finanční prostředky vždycky vám krájí, vždycky řekne „no jo ale, my těch peněz máme málo, protože těch 18% to je prima, došlo k nárůstu, ale podívejte se na tu naši dopravní infrastrukturu. To znamená, že tam už jste zase v určitém konkurenčním období, kde budete muset umět přesvědčit, kde budete muset přesvědčit, že skutečně máte projekt, máte argumenty, máte co tomu regionu přinést. Že budete vědět, kdo rozhoduje, jak na ty rozhodovací mechanismy, že si případně ošetříte i zkušenosti z jiných zemí – čísla, rozvoj, jaké to mělo dopady nebo i negativní scénáře. Klíčový aktér pro diskusi o vašich projektových záměrech v oblasti lázeňství je Úřad regionální rady. Doporučoval bych uvědomit si, že české lázeňství a jeho rozvoj je širší pojem než financování z prostředků Evropské unie. Někdy o tom více hovoříme než v praxi realizujeme. I dnes se ukázala tendence v některých příspěvcích, že na jednu stranu jsem ten businessman, ale na druhou stranu stále ještě pokukuji, kdo mi z institucí a státních orgánů pomůže. Je to do jisté míry legitimní, ale zdůrazňuji do jisté míry. Samozřejmě finanční prostředky ze strukturálních fondů tam určitě patří, ale hledal bych dnes platformu, do budoucna užitečnou, platformu, která přece jenom vede k širšímu záběru a k tomu dimenzionálnímu pojetí toho rozvoje.

Finanční prostředky jsou určitě vítanou pomocí, zdůrazňuji, nejsou zadarmo, musíte se přičinit a budete si v té věci konkurovat jak doma, tak potom i v tom celoevropském rámci. Je dobré si říci, a paní ředitelka o tom hovořila, že máte připravené mimořádně kvalitní projekty. Já bych si o tom v žádném případě nedovolil polemizovat, jenom upozorňuji, že někdy jsou nároky a řekněme i nároky bruselské administrativy ještě vyšší. Je to prostě logické. Skutečně naše administrativní kultura, naše administrativní obratnost a um se prostě postupně vyvíjí. Takže já budu vždy dávat ke zvážení tu konfrontaci. Konfrontaci s dalšími příklady, konfrontaci možná i s našimi představiteli, zástupci, třeba i stálého zastoupení těch centrálních institucí apod. Je pravda, že se setkáváte hodně i s arogancí, setkáte se s byrokracií, setkáte se s lidmi, kteří vás otráví, ale to je takový lakmusový papírek naší společnosti.

Poslední poznámka. Dámy a pánové, když budeme hovořit čistě o té rovině finanční, tzn. strukturální fondy, přičemž znovu zdůrazňuji, že to není jenom rozvoj infrastruktury cestovního ruchu, ale i další operační programy a nejenom ty regionální, tak musím říci, že už nikdy nebude mít české lázeňství takové finanční prostředky z Evropské unie jako v období 2007 až 2013. A to si myslím, že je možná vůbec nejdůležitější. Takže přejí příjemný zbytek dnešního jednání a děkuji vám za pozornost.

ING. JIŘÍ BEHENSKÝ

*náměstek hejtmána
Karlovarského kraje
pro oblast kultury,
oblast památkové péče
a oblast cestovního ruchu*

Reakce na vystoupení pana Teličky

Dobrý den dámy a pánové,

rád bych v reakci na vystoupení pana Teličky doplnil informace za Karlovarský kraj, protože jsem členem tzv. Výboru regionální rady, což je společný orgán Karlovarského kraje a Ústeckého kraje pro růst regionů, kde se právě projednává regionální operační program pro tento růst. Tak, jak je schválen, vycházel tento regionální operační program ze zadání, které pro toto plánovací období je ve formě spíše územního členění než sektorového členění. Proto tento regionální operační program má jednu jako z hlavních aktivit rozvoj urbanizovaného území. Jedná se pro představu o území podél řeky Ohře, když to řeknu konkrétně v Karlovarském kraji, tak Sokolov, Karlovy Vary, asi Ostrov. Na to by mělo jít 40 % získaných prostředků. Na rozvoj infrastruktury, tedy převážně dopravní, by mělo jít také 40 %. Velice jsem se hádal, aby zbylo něco pro cestovní ruch a musím říci, že ze začátku tam byla absolutní nula s tím, že to bude právě řešeno v rozvoji toho urbanizovaného území. Nakonec je v tomto roce pro cestovní ruch vyčleněno 12 % a 8 % je pro rozvoj venkova. My jsme tady měli včera zasedání Asociace krajů pro cestovní ruch, kde jsme se vzájemně informovali, jak na tom jsme, a musím říci, že Karlovarský kraj na tom není kupodivu nejlíp s těmi 12 %.

Jsou kraje, kde už je dneska 18 až 21 %. Pro Vaši představu, jenom do Karlovarského kraje by zhruba v rámci toho roku měla jít ročně asi jedna miliarda korun. Takže z toho si můžete udělat představu, kolik těch peněz na ty jednotlivé priority bude. Pokud teď dojde k tomu přemístění těch prostředků z integrovaného regionálního operačního programu, kde měl být poměrně velký tlak na cestovní ruch do těch regionálních operačních programů krajských, tak lze předpokládat navýšení zhruba z těch 12 % na 18 %, což už by asi bylo konkrétně 180 milionů korun na cestovní ruch po dobu 6 let. To zase není úplně zanedbatelné číslo.

Chtěl bych říci, že ten regionální operační program je koncipován podobně, jako byl společný regionální operační program ten stávající v tom rozdělení, to znamená, že by to mělo být zase jednak pro samosprávu a podnikatele, na druhou stranu pro marketing a infrastrukturu. To znamená, že by to pokrylo celé potřeby, které v cestovním ruchu a lázeňství jsou. Jinak se vytváří, jak už tady pan Telička řekl, orgány, které to právě na úrovni kraje budou zajišťovat, ať už to je regionální výbor či v budoucnu z pozice připravovaná nová příspěvková organizace, řádově asi o osmi lidech, která by byla schopna zpracovávat konkrétní projekty i ty větší projekty pro Evropskou unii. Byla by taky určitým servisním místem, třeba pro podnikatelskou síru nebo třeba i pro samosprávu, pro obce, pro přípravu těchto projektů. Děkuji.

MGR. TOMÁŠ
ZATLOUKAL

poslanec
Evropského parlamentu

Klientský přístup v českém lázeňství

S radostí jsem přijal pozvání organizátorů této konference, která se týká českého lázeňství a jeho specifických aspektů. Pocházím z regionu, kde lázeňství má dlouhou tradici, a také proto mi jeho osud není lhostejný. Velmi dobře si uvědomuji, že dnes jsou mnozí z mých vrstevníků relativně mladí a zdraví a lázeňská péče jim může připadat jako generačně poněkud odtažitá téma. Tento pohled nesdílím a naopak již delší dobu registruji posun, které mnohé domácí léčebné ústavy udělaly ve snaze oslovit i jiné než tradiční návštěvníky lázní.

Rád bych tedy využil dnešní příležitosti a spolu s vámi se zamyslel nad otázkou, jejíž zodpovězení, jak věřím, je klíčem k řešení i dalších problémů, se kterými se domácí lázeňství potýká. Domnívám se, že jak provozovatelé lázní, odborná veřejnost, či zaměstnanci léčebných zařízení spolu s návštěvníky se mohou oprávněně tázat, zda lázeňství je podnikání jako každé jiné? Zda lze srovnávat poskytování následné léčebné péče obecně s jakýmkoliv prodejem zboží či služeb? Nebo zda jde profesně a lidsky o zcela specifickou činnost, u které je možné jen obtížně hledat, mimo sféru zdravotnictví, obdobný ekvivalent?

Domnívám se, že české lázeňství se nachází ve stavu zásadního přelomu, který zjednodušeně můžeme charakterizovat jako cestu od "pacienta ke klientovi". Jsou návštěvníci lázní klienti léčebných zařízení nebo pacienti? V takto formulované otázce rozhodně nejde pouze o nějaké lingvistické upřesnění, naopak jde o zcela zásadní pojmenování příjmové skupiny, které je lázeňská péče určena.

Právě v terminologické odlišnosti oněch dvou pojmů se totiž skrývá jistá dvojakost lázeňské činnosti. Tradiční české pojetí je spíše medicínské, orientované na nemocného. Pořád většinou platí, co lékař při lázeňské péči pacientovi nařídí, to pacient obdrží a pojišťovny uhradí. Podobný přístup je možný zaznamenat nejen u nás, ale třeba i v německém lázeňství. V tomto pojetí slouží lázeňství převážně pro chronicky nemocné pacienty, pro něž jde o péči téměř nenahraditelnou. Zlepšuje jim kvalitu života, oddaluje invalidizaci, zvyšuje pracovní výkonnost. Rovněž nezanedbatelný počet pacientů je v lázních léčen po akutním onemocnění vyžadujícím následnou péči, kterou v našich podmínkách lze poskytovat v podstatě pouze v lázeňských zařízeních, za využití přírodních léčebných zdrojů.

Jakkoliv je tato skutečnost historicky odůvodnitelná, je třeba rovněž připomenout, že tento přístup mnohdy pomíjí budování wellness center. Právě v těchto zařízeních je velice důležitý aspekt celkové rekondiční, relaxační a rekreační. Působení lázeňské léčby není jen účinek vlastních procedur, ale i ovlivnění psychiky, stravovacích návyků, pohybové aktivity. Lázeňský pobyt je svým způsobem psychoterapií, vybočením ze všedního života. To vše v souhrnu vede k zvýšení adaptability organismu, zlepšení kvality života a pocitu zdraví. Pobyt v lázních působí nejen terapeuticky, ale poskytuje prostor pro celkovou relaxaci. Jako doplňkové aktivity je nutno zmínit kulturní, společenské a sportovní využití. Je jisté cenné, pokud lázeňský pobyt návštěvníkovi zlepší jeho fyzický stav, ale i kdyby se díky lázním pouze zlepšila celková schopnost nemocného lépe zvládat svůj zdravotní stav, jde o nezanedbatelný výsledek.

Pobyt v lázních bychom tedy neměli chápat jen jako poskytování klinické péče, ovšem ani jako rekreaci hrazenou z všeobecného zdravotního pojištění. Lázeňský pobyt by měl být alternativou pro zájemce s nejrůznějším zdravotním handicapem, kteří se chtějí znovu dostat do formy. Před námi stojí jako výzva umožnit pojištěncům si takový pobyt zvolit, společně se zdravotními pojišťovnami vytvořit pravidla a podmínky, definovat finanční spoluúčast, případně možné bonusy. S tím souvisí potřeba celkové reformy zdravotnictví, kterou mají v rukou domácí politici. Jakkoliv máme jen malou možnost takovou reformu iniciovat či definovat její konkrétní podobu, důležité je stanovit přístup, který bude vycházet z individuálních preferencí konkrétního pojištěnce.

Domnívám se, že v takovémto konceptu pak můžeme lázeňství chápat jako specifický druh podnikání se zapojením veřejných rozpočtů, orientované klientským přístupem. Právě v rozumném nastavení a propojení obou aspektů, medicínském a relaxačním, soukromém a veřejném, vidím jeho budoucnost. A obecně i adekvátní reakci na otevření se Evropě a potřebu získávání nových hostů z celého světa.

V lázeňství se vždy projevovaly velké snahy k přeshraniční i mezinárodní spolupráci. Se vstupem do evropského lázeňského systému úzce souvisí pojetí hrazení péče v lázních v mezinárodním měřítku. Některé pojišťovny členských států EU jsou ochotny proplácet léčbu v lázních v České republice. Pochopitelné je to i otázka toho, jak se budou jednotlivé domácí lázně profilovat vůči zahraničním klientům. Zůstanou-li místem, kde si bude muset cizinec vše zaplatit coby samoplátce, nebo místem oficiálně uznávaným a jeho zdravotními pojišťovnami hrazeným léčby.

Z pohledu potenciálu lázeňských produktů nabízí Evropa ve svých nejméně tisíci lázeňských místech skoro všech zemí nepřehledné množství kapacit a programů pro nejrůznější formy, délky i motivace pobytů. V těchto evropských střediscích se kromě evropsky tradičních a klasických léčebných postupů stále více uplatňují nové a moderní trendy s alternativním charakterem včetně orientálních léčebných metod. Nacházíme tu také stále častěji nejmodernější aquaparky, kosmetické a obdobné služby. Ty nemusí být léčebným lázním „vnitřní“ konkurencí, naopak mohou být kvalitním doplňkem

---

stávajících klasických léčebných služeb. Je běžné, že v zahraničí, a to i v rámci téhož lázeňského místa, kde oba zmíněné směry běžně koexistují, nedochází k odlivu hostů z jednoho zařízení na úkor druhého. Každý návštěvník si zkrátka najde takovou aktivitu, která mu vyhovuje.

Česko dosud zcela nevyužívá svůj lázeňský potenciál. A pokud porovnáme ekonomické výsledky jednotlivých hospodářských oborů, ukáže se, že lázeňství může být vysoce rentabilní oblastí. Naše lázeňství má vysoký kredit a mnohé zahraniční hosty již dokázalo přesvědčit o svých kvalitách. Významnou roli při tom hraje místní lidský potenciál a dobré know-how. Nápadů a zkušeností českých odborníků jsou významnou součástí celosvětového lázeňství. Domácí tradiční procedury doplněné o nové turistické atrakce se zdají být tou správnou odpovědí při získávání nových lázeňských hostů.

Lázeňství vždy bylo nejenom nejvýznamnějším zdrojem příjmů z cestovního ruchu a lázeňská místa i nejnavštěvovanějšími centry. Není to pouze otázka lázeňství jako jednoho oboru či oblasti, ale oblastí a oborů, které na něj navazují. Je prokazatelné, že turistická centra s uznaným lázeňským statutem prosperují lépe než místa bez této možnosti. Hotelnictví v lázeňských centrech prosperuje právě díky lázeňství. Turistické cíle v jejich okolí rovněž. Turistika za zdravím je hodna oficiální průmyslné podpory. Pro Českou republiku má a bude mít i do budoucna veliký význam, už proto, že populace ve vyspělém světě celkově stárne. S tím, jak se život prodlužuje, se do popředí dostává péče o jeho kvalitu a zvyšuje motivace cestovat za zdravím či pro zdraví. Tyto trendy dávají českému lázeňství značné komerčně využitelné perspektivy. Je na nás, abychom je společně uměli využít. Děkuji za pozornost.

DOC. ING. JOSEF
ZIELENIEC, CSc.

poslanec
Evropského parlamentu

České lázeňství v Evropské unii

Konference o rozvoji českého a moravského lázeňství vytváří jedinečné prostředí pro setkání podnikatelů z nejrůznějších segmentů lázeňských služeb a starostů lázeňských měst a obcí se zástupci státní správy i nevládní sféry, s novináři a politiky z různých úrovní českého veřejného života. Cením si toho, že se s takto rozmanitými partnery mohou podělit o reflexi nad příležitostmi a výzvami, které našemu lázeňství přináší členství v Evropské unii. Svůj příspěvek bych také rád využil k úvaze nad tím, kde může intenzivnější angažovanost české politické reprezentace v Bruselu přispět k vylepšení rámcových podmínek pro fungování lázeňství jako důležitého faktoru rozvoje českých regionů i českého hospodářství.

Aktuální síla české ekonomiky podle mého názoru stojí především na tom, že jsme se před dvěma lety znovu stali součástí hospodářského prostoru, v němž české podniky působily po staletí. Totéž platí pro české lázeňství, které se vstupem do unie vrátilo do přirozeného prostředí trhu s lázeňskými produkty – prostředí, v němž tradice českého lázeňství vyrostla a v němž se lázně v uplynulých letech rozvinuly do rozměrů, jež jim umožnily směle držet krok s nejnávštěvnějšími centry kdekoli v Evropě. Vstup na otevřený evropský trh českým lázním přinesl možnost uplatnit výhodu tradičně velmi kvalitní a konkurenceschopné lékařské péče. V kombinaci s komparativní výhodou nižších nákladů oproti západní Evropě, především sousednímu Německu, tak vznikl prostor pro získání nových zákazníků a nových zdrojů financování dalšího rozvoje. Zároveň však české lázně musí zvládnout tlak na posílení kvality a převzetí západoevropských standardů. Větší atraktivitou služeb, společenského a přírodního prostředí lázeňských měst je třeba prosadit se v nové konkurenci center v dalších částech střední a východní Evropy. Neopominutelný je v této souvislosti význam infrastruktury - mnohá velmi kvalitní česká lázeňská města stále trpí nedostatečným napojením na dálnice a rychlostní komunikace, pro jejich budoucnost je určující, zda se podaří posílit železniční síť a zajistit vazbu jejich regionu na leteckou dopravu.

Zvládnutí těchto výzev leží především na českých lázních a městech samotných: na tom, zda se budou úspěšně bít o své zájmy před hejtmany i českou vládou a získávat podporu veřejnosti, zda přijdou se strategií dalšího rozvoje, která povede k úspěchu i zda pro tento rozvoj dokážou vydobýt prostředky z evropských fondů.

Hlavní devizou českého lázeňství bylo a je lázeňství léčebné. Lékařské služby, jejichž kvalita je tradičně silnou stránkou českých lázní, srovnatelnou s lázněmi německými i francouzskými, jsou navíc jen sotva nahraditelné nabídkou přímořských letovisek či wellness aktivit.

V době, kdy velká část evropského průmyslu i služeb čelí tvrdé konkurenci jihovýchodní Asie a kdy je prosperita mnoha evropských regionů ohrožována odchody podniků na východ, spočívá ve službách léčebného lázeňství nezanedbatelný růstový potenciál: lázně nám nikdo do Číny nebo Indie nepřestěhuje, naopak lze předpokládat, že v době stárnutí populace v Evropě a posilování střední třídy v jiných částech světa poroste poptávka po kvalitní lázeňské péči s tradicí. České lázeňství proto představuje pro města a regiony i pro celé české hospodářství příležitost vybudovat významný pilíř ekonomiky, který by při dobré strategické rozvaze a optimálním využití prostředků ze soukromých, státních i evropských finančních prostředků byl stabilním zdrojem zaměstnanosti a prosperity.

Na cestě k tomuto cíli však vedle výše zmíněného zvládnutí evropské konkurence vnímám jeden závažný problém: závislost českého lázeňství na financích zdravotních pojišťoven. Mají-li se lázně stát faktorem prosperity, čeká je nevyhnutelně postupná kúra, kterou sousední Německo prošlo počátkem 90. let: omezení státního financování při posílení podílu soukromých zdrojů. Jsem přesvědčen, že úsilí o zvýšení podílu nestátních financí by se mělo soustředit na posílení role českých lázní v globální "turistice za zdravím". V této souvislosti má pro úspěch lázeňství v České republice klíčový význam velikost, stabilita a předvídatelnost trhu, na němž lázně soutěží o zákazníky. A tím se dostávám k tomu, co je třeba, podle mého názoru, pro české lázeňství udělat v Bruselu.

Již jednou jsem zmínil růst ekonomik jihovýchodní Asie, se kterým souvisí postupná proměna rozložení ekonomických sil ve světě. Západní část Evropy, oslabená nevalným hospodářským růstem a strukturálními problémy, na tento vývoj bohužel převážně reaguje snahou o uzavření a ochránění vlastního trhu před průvanem globální konkurence. Ochrannářské tendence se promítají i do politiky na evropské úrovni a do zacházení s vnitřním trhem: kvůli hysterii evropských odborových centrál, jíž se podvolily vlády členských států i většina Evropského parlamentu, tak byl letos zbrzděn ambiciózní projekt liberalizace služeb, jež měl původně uvolnit obrovský potenciál této části hospodářství. Zatímco v některých sektorech k mírnému uvolnění postupně dojde, liberalizace služeb v oblasti zdravotnictví byla zastavena úplně s tím, že Komise později připraví samostatný předpis. Toto je špatná zpráva pro české lázeňství, má-li ambice posílit svou roli na trhu EU: stávající nepřehledná situace, kdy smlouvami garantované právo na volný pohyb lázeňských služeb poskytovatelé či pacienti vymáhají u soudu, vyhovuje především těm, kdo chtějí chránit vlastní subjekty před konkurencí z jiných evropských zemí.

Ti, co usilují o další rozvoj a růst lázeňství v unii, by se měli zasadit o to, aby předpis stanovující rámec pohybu zdravotnických služeb v EU a garantující láním, pacientům i pojišťovnám právní jistotu při přeshraničním poskytování či čerpání služeb, byl co nejdříve na stole. Právě zde spatřuji prostor pro lobby ve prospěch českého lázeňství - jde o úkol, do kterého by se vláda ČR i čeští europoslanci měli pustit.

Podaří-li se úspěšně dotáhnout tyto rámcové podmínky na evropské úrovni a učinit správná rozhodnutí na úrovni regionální i národní, jsem přesvědčen, že české lázeňství má všechny předpoklady pro to, aby se stalo perlou Evropy, kde budou své bolesti léčit lidé nejen z celé Evropy, z Ruska či arabských zemí, ale brzy i z boomující Číny a Indie.

V integraci České republiky do Evropské unie jsem vždy spatřoval příležitost, jak posílit a upevnit postavení naší země na kontinentě, dále rozvinout naši ekonomiku a rozšířit prostor pro rozvoj a seberealizaci každého jednotlivce. Dva roky členství nám, myslím, ukázaly, že máme-li plán a umíme-li pojmenovat a omezit rizika, dokážeme této příležitosti využít. Držím palce vám všem, kdo se angažujete v rozvoji českého lázeňství, ať se přesně toto podaří.

VLADIMÍR MERTLÍK

Agency Prague Cherry

Shrnutí výsledků konference a závěrečná zpráva o konferenci

„LÉČEBNÁ KÚRA PRO ČESKÉ A MORAVSKÉ LÁZNĚ“

Konference svým prvním ročníkem potvrdila, že se organicky zařadila ke dvěma dalším dílům Karlovarského týdne a stala se nezbytným článkem řetězu tohoto projektu. Lze konstatovat, že je-li již tradiční a slavný Tour Film tím článkem, který lze definovat jako prostředek emocí, vjemů, pocitů a v neposlední řadě marketingu a prezentace zemí, regionů a míst, pak Lázeňský festival navazuje jako prostředek prezentace konkrétních subjektů, jejich marketingu a odborně lékařské či chcete-li balneologické diskusní fronty.

Svoji roli měla za povinnost objevit a přinést také konference. Stalo se díky výběru konferenčních příspěvků, které jí daly rozměr fóra, hledajícího politikum bez pejorativního významu toho termínu, možnost oslovovat společnost, rozuměj státní a regionální exekutivu a objevení cest k prostředkům finančním i prostředkům nalézání využití potenciálu českého lázeňství.

Zajištění reprezentativní účasti na konferenci ve své přípravě naráželo na dva aktuální problémy zvláště při získávání účastníků z řad regionální a místní exekutivy. Důvodem byl jednak blízký termín konání konference Sdružení lázeňských měst a obcí v Třeboni, díky čemuž docházelo ke kolizi zájmů. Důvodem druhým pak je zainteresovanost řady politických exponentů mezi oslovenými v přípravě blížících se voleb do Senátu a místních zastupitelstev. Přesto se účast v dostatečném a hlavně velmi reprezentativním záběru podařilo zajistit. Všechny příspěvky konference byly z různých úhlů pohledu důležitým jasným zrcadlem jejich stavu a postavení, ať to byl lehce provokativní příspěvek předsedy Krajské sekce NFHR a bývalého g.ř. Grandhotelu Pupp Romana Vacha nebo na druhé straně srovnávací a ryze odborné příspěvky, jako byl příspěvek Milady Sárové či předsedkyně Sdružení léčebných lázní Hany Heydukové. Obtížnost vyjímát myšlenku z kteréhokoliv příspěvku konference vedla organizátory k sumarizaci výstupů ve Sborníku textů konference. Pro tuto chvíli jsme zaznamenali poznámky a úvahy, které zazněly mnohdy mimo oficiální program, během coffee breaku a oběda, kde účastníci v diskusích pokračovali.

„Není důležité, kdo má v tento okamžik pravdu, zda jsou či nejsou české lázně v povědomí Evropy. To je otázkou úhlu pohledu. Daleko podstatnější je jejich potenciál a snaha dosáhnout cíle jeho využití,“ řekl poslanec parlamentu EU Josef Zieleniec.

Navázal na něj jeho kolega Tomáš Zatloukal slovy, že „není důležité nyní diskutovat o jménu, heslu, či logu, pod kterým budou české lázně společně vystupovat. Daleko důležitější je, aby české lázně společně postupovaly.“

V příspěvku, který hovořil mimo jiné o možnostech získávání finančních zdrojů z EU, řekl zásadní argument partner BXL Consulting Pavel Telička: „... nejde o peníze, jde o to si o ně umět říci. Příchodu peněz musí vždy předcházet myšlenka, vize, projekt. Zdůrazňuji, že dobrá myšlenka, dobrá vize, dobrý projekt. Pak můžeme očekávat dobré peníze.“

Ředitel agentury Czech Tourism Rostislav Vondruška zdůraznil, že „agentura chce pokračovat v rozvíjení evropského povědomí o českém lázeňství, přičemž právě to považuje za jeden z hlavních úkolů. Konference rozhodně otevírá otázky a pojmy, které jsou pro nás výzvou k jejich řešení již v příštích dnech.“

Z uvedeného vyplývá, že shrnutí konference v připravovaném Sborníku textů konference zasílaného všem jejím účastníkům, stejně jako účastníkům Lázeňského festivalu Karlovy Vary bude pro poučení a informovanost všech zainteresovaných nesmírně důležité, stejně jako připravované CD, které mimo výsledky a prezentace konference učiní totéž pro shrnutí a zmapování festivalu.

Za zmínku také stojí příprava příštího ročníku konference. Bylo rozhodnuto ji učinit v mezinárodním měřítku, s předcházejícími výjezdy a prezentací jak lázeňských subjektů, tak dalších zainteresovaných stran, s tím, že zahraniční partneři kontaktovaní na zmíněných výjezdech by se posléze stali hosty podzimní konference, která by již mohla být, a to v širším měřítku, reportem realizovaných kroků. Měřítkem vážnosti těchto úvah je rozhodnutí již v následujících dnech zahájit přípravu konference roku 2007.

Seznam přihlášených účastníků konference

jméno	funkce	kraj/obec/lázně
BLANÍK Jaroslav	místostarosta	Lipová – lázně
ČERNÁ Marie	náměstek hejtmána	Kraj Vysočina
DOMESOVÁ Zuzana	místostarostka	Hodonín
HÁMA Wolfgang	předseda Sdružení léčebných lázní v Karlových Varech	Karlovy Vary
HEYDUKOVÁ Hana	generální ředitelka Františkovy Lázně	Františkovy Lázně
HLOŽKOVÁ Hana	sales manager	LL Mariánské Lázně
HORNÁKOVÁ Renata	starostka	Lázně Kynžvart
HOUDEK Jiří	starosta	Třeboň
HUDCOVÁ Jana	specialistka na cestovní ruch	Praha
IRLVEKOVÁ Patrícia	marketingová ředitelka	LL Mariánské Lázně
JANKŮ Alena	referentka cestovního ruchu	Jihočeský kraj
JUNGMANOVÁ Helena	jednatelka	Aristokraty hotely
KRŮŽELA Josef	generální ředitel	Lázně Luhačovice
KŘETÍNSKÁ Alena	vedoucí oddělení cestovního ruchu	Olomoucký kraj
LETOCHA Patrik	management	Volareza
LUKÁČOVÁ Alice	sales manager	LH Thermal Karlovy Vary
MAHELOVÁ Ivana	vedoucí oddělení cestovního ruchu	Kraj Vysočina
MAKKIEHOVÁ Monika	náměstkyně primátora pro lázeňství, kulturu a cestovní ruch	Karlovy Vary
MASÁK Petr	ředitel Infocentrum	Karlovy Vary
MIKEŠ František	tajemník Sdružení léčebných lázní v Karlových Varech	Karlovy Vary
MINAŘÍK Jiří	novinář – časopis Sirius	Praha
NĚMEC Václav	starosta	Janské Lázně
NEVAŘILOVÁ Jarmila	novinářka – Senior Revue	Praha
PAVEL Josef	hejtman	Karlovarský kraj
PRUDÍK Jan	ved. odb. kultury, památkové péče, lázeňství a cestovního ruchu	KÚ Karlovarský kraj
ROKŮSEK Roman	ředitel – Krajský úřad	Karlovarský kraj
SÁRA Jaroslav	management	LK Harfa Karlovy Vary
SÁROVÁ Milada	ředitelka	LK Harfa Karlovy Vary
SEZAČKOVÁ Renata	výkonná ředitelka svazu cestovního ruchu Deliteus	Ústecký kraj
SKALÁKOVÁ Lenka	sales department assistant	LH Thermal Karlovy Vary
SVRČINA Tomáš	manažer centra volného času	Lázně Darkov
SÝKORA Milan	ředitel	Lázně města Hodonín
TELIČKA Pavel	ředitel bruselské kanceláře BXL, s.r.o.	Brusel
TRÁVNICKÁ Šárka	management	LK Harfa Karlovy Vary
TUPÝ Josef	asistent – Evropský parlament	Brusel
VÁCLAVÍK Martin	lékař	Aristokraty hotely
VÁLKA Jiří	vedoucí oddělení cestovního ruchu	Ústecký kraj
VYŠATA Miroslav	vedoucí oddělení DCR	Volareza
ZAPLETAL Vladimír	krajský zdravotní rada	Karlovarský kraj
ZATLOUKAL Tomáš	europoslanec – Evropský parlament	Brusel
ZBOŽÍNEK Aleš	ředitel pro strategii a vnější vztahy	Lázně Darkov
ZIELENIEC Josef	europoslanec – Evropský parlament	Brusel
ŽMOLÍK Lubomír	starosta	Lipová – lázně

e-mail	web
podatelna@lipova-lazne.cz	www.lipova-lazne.cz
posta@kr-vysocina.cz	www.kr-vysocina.cz
muhodonin@muhodonin.cz	www.hodonin.com
sllkv@quick.cz	
franzensbad@franzensbad.cz	www.franzensbad.cz
info@badmarienbad.cz	www.marienbad.cz
epodatelna@laznekynzvalt.cz	www.laznekynzvalt.cz
posta@mesto-trebon.cz	www.mesto-trebon.cz
posta@cityofprague.cz	www.praha-mesto.cz
info@badmarienbad.cz	www.marienbad.cz
posta@kraj-jihocesky.cz	www.kraj-jihocesky.cz
astra17@ck-astra.cz	www.ck-astra.cz
sekretariat@lazneluhacovice.cz	www.lazneluhacovice.cz
posta@kr-olomoucky.cz	www.kr-olomoucky.cz
dcrz@vlrz.cz	www.vlrz.cz
thermal@thermal.cz	www.thermal.cz
posta@kr-vysocina.cz	www.kr-vysocina.cz
okp@mmkv.cz	www.mmkv.cz
infocentrum@karlovyvary.cz	www.karlovyvary.cz
sllkv@quick.cz	
jirkaminarik@seznam.cz	
starosta@janske-lazne.cz	www.janske-lazne.cz
seniorrevue@seniorrevue.cz	www.seniorrevue.cz
epodatelna@kr-karlovarsky.cz	www.kr-karlovarsky.cz
epodatelna@kr-karlovarsky.cz	www.kr-karlovarsky.cz
epodatelna@kr-karlovarsky.cz	www.kr-karlovarsky.cz
drsarova@harfa.cz	www.harfa.cz
drsarova@harfa.cz	www.harfa.cz
deliteus@seznam.cz	www.deliteus.cz
thermal@thermal.cz	www.thermal.cz
info@darkov.cz	www.darkov.cz
muhodonin@muhodonin.cz	www.hodonin.com
office@bxl.cz	www.bxl.cz
drsarova@harfa.cz	www.harfa.cz
	www.europarl.europa.eu
hotel@aura-palace.cz	www.aura-palace.cz
urad@kr-ustecky.cz	www.kr-ustecky.cz
dcrz@vlrz.cz	www.vlrz.cz
epodatelna@kr-karlovarsky.cz	www.kr-karlovarsky.cz
	www.europarl.europa.eu
info@darkov.cz	www.darkov.cz
	www.europarl.europa.eu
podatelna@lipova-lazne.cz	www.lipova-lazne.cz

